

Det här verket har digitaliserats vid Göteborgs universitetsbibliotek.
Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den OCR-tolkade texten kan innehålla fel och därför bör man visuellt jämföra med verkets bilder för att avgöra vad som är riktigt.

This work has been digitized at Gothenburg University Library.
All printed texts have been OCR-processed and converted to machine readable text. This means that you can search and copy text from the document. Some early printed books are hard to OCR-process correctly and the text may contain errors, so one should always visually compare it with the images to determine what is correct.

ILLÜSTRERAD TIDNING

IDUN

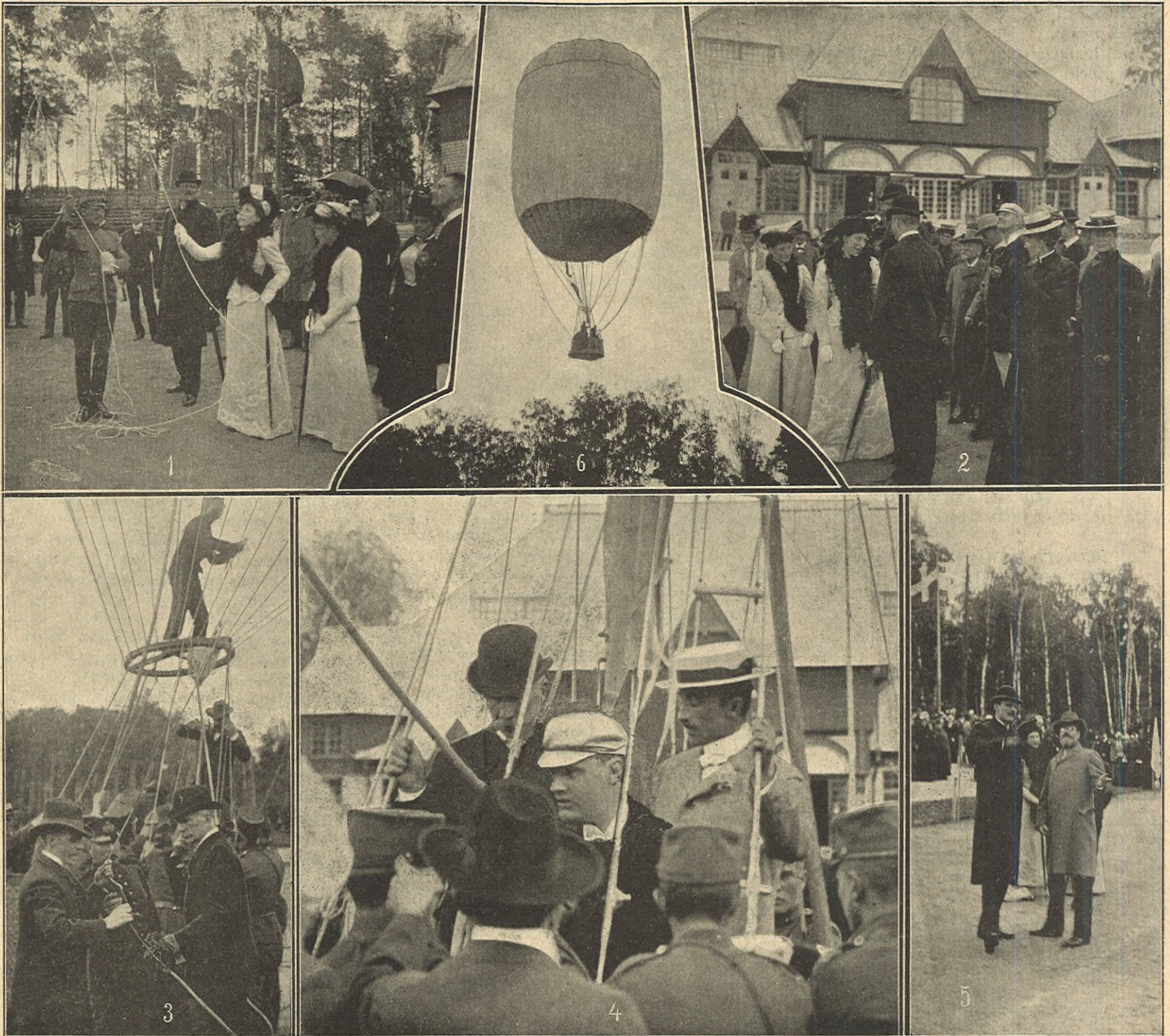
FÖR · KVINNAN · OCH · HEMMET ·

N:R 32 (815)

LÖRDAGEN DEN 9 AUGUSTI 1902.

15:DE ÅRG.

PRENUMERATIONSPRIS PR ÅR: IDUN KR. 6:— IDUNS PRAKTUPPLAGA > 8:— IDUNS MODETIDN. MED PL. > 5:— IDUNS MODETIDN. UTAN PL. > 3:—	UTGIFNINGSTID: HVARJE LÖRDAG. LÖSNUMMERPRIS: 10 ÖRE.	REDAKTÖR OCH UTGIFVARE: FRITHIOF HELLBERG TRÄFFAS SÄKRAST KL. 2—3. REDAKTIONSSEKR.: JOHAN NORDLING.	BYRÅ OCH EXPEDITION: KLARA S. KYRKGATA 16, 1 TR. ÖPPEN KL. 10—5. ALLM. TEL. 6147. RIKS 1646.	KOMMISSIONÄRER ANTAGAS ÖFVER HELA LANDET PÅ ALL- DELES SÄRSKILDT FÖRMÅNL. VILLKOR. STOCKHOLM IDUNS KUNGL. HOFBOKTRYCKERI.
--	--	---	---	---

FRÅN BALLONGEN »SVENSKES» UPPSTIGNING I IDROTTPARKEN. FOTO FÖR IDUN AF A. BLOMBERG.

1. PRINCESSAN INGEBORG GER BALLONGEN NAMN GENOM ETT RYCK I FLAGGLINAN. 2. PRINCESSORNA INGEBORG OCH TYRA SAMTALA MED KAPTEN E. UNGE. 3. FÖRBEREDELSE TILL UPPSTIGNINGEN (I FÖRGRUNDELL BALLONGENS KONSTRUKTÖRER INGENIÖR R. WIKANDER OCH KAPTEN E. UNGE.) 4. DE TRE DELTAGARNE I FÄRDEN (KAPTENERNA UNGE OCH SWEDENBORG SAMT INGENIÖR FRENKEL) I GONDOLEN, OMEDELBART FÖRE UPPSTIGANDET. 5. PRINS CARL OCH AERONAUTISKA SÄLLSKAPETS ORDFÖRANDE DOKTOR EKHOLM IAKTTAGA UPPSTIGNINGEN. 6. »SVENSKES» AFFÄRD ÖFVAN IDROTTPARKENS TRÄDTOPPAR.

UPP GENOM LUFTEN ...

BALLONGEN »SVENSKE» med sina modiga resenärer var visserligen också i föregående nummer af Idun föremål för vår kameras objektiv, men när ballongens affärd och därmed förknippade intressanta episoder ägde rum på tisdagen, då Idunsnumret för den veckan redan gått i press, kunde vår första framställning af den med så stort intresse omfattade händelsen naturligtvis endast gälla en del af förberedelserna.

Vid tisdagens affärd höll vår fotograf med sedvanlig påpasslighet ånyo sitt instrument redo, med det resultat våra läsare själfva kunna se å tidningens första sida.

Den intressanta luftfärden aflopp, som bekant, utan någon som helst olycka för de deltagande. Efter 14 1/2 timmars färd i ostlig riktning landade ballongen onsdagen den 30 på morgonen vid pass 50 verst (ungefär lika med 50 kilometer) öster om staden Novgorod, hufvudstad i det gamla guvernementet med samma namn.

Nedstigningen var emellertid ytterst besvärlig och förenad med ej ringa fara, när ballongen drefs af en stark vind öfver en tätt skogbevuxen kärrmark med sådan hastighet, att gasballongen sväfvade tätt öfver trädtopparne, tills den förlorat nog af sin bärfkraft, hvarefter den först fastnade mellan träden och sedan så småningom sjönk till marken. Men det hela aflopp som sagdt lyckligt. Flere träd brötos emellertid af under den susande färden.

De här meddelade bilderna kunna nu anses utgöra ett illustrativt komplement till en af sommarens mera uppmärksamade händelser i den svenska hufvudstaden.

MARITS SOMMARLÄXOR.

*DET ÄR en klarblå junidag,
i luften fläkten darrar svag.
Syrenen sällar då och då
ett regn af stjärnor små.*

*På violetta klasars prakt
förgångelsen sitt finger lagt,
men yppigt gräddgul kaprifol
slår ut i sommarsol.*

*Och sommarnöjets minsta vrå:
veranda, hängmatta, berså,
ja, och balkongens högan loft
är dränkt i kryddlik doft.*

*Hvar krattad gång är fin och rät
och gräsets matta sammetslätt.
Ett mästerprof på trädgårdslux
hvarenda blomgrupp tycks.*

*Ej under liten Marit trår
till dungens friska vildrossnår,
till gröngräs, där man utan prut
sig maktigt sträcker ut.*

*Här konvenansen gäller noll ...
farväl med handskar, parasoll
och hatt med flor och sådant där,
ty här är landet, här!*

*Här tidens flykt väl liknas må
vid »dans bland guldmoln i det blå»,
och sommarläcan, dagens plikt,
får underordnad vikt.*

*Nog glömmas verb, konjugation,
då göken höjer munter ton.
»När blir jag gift?» hon frågar, »spå!»
och räknar ett och två ...*

*Hvart kinkigt bråktal glömmas lätt
för detta enkla räknesätt,
naturligt nog vid sexton år,
då sinnet har sin vår.*

*Men liten Marit vill bli klok
på frågorna i lifvets bok,
och hittar hon ett »lyckoblad»,
så blir hon glitterglad.*

*Och sönderdelas blomman, ej
på botanik hon grubblar, nej!
Då lösta kronblad spridas kring,
hon tänker andra ting.*

*Fast ej ett grand entomolog,
hon har för nyckelpigor håg
och säger, då gullvinge far:
»Hvar bor min älskling, hvar?»*

*Så konst som skön litteratur
förgätes här i Guds natur.
Hvad är all lyrisk poesi
mot lärkans »toreli»?*

*Hon målar rosig framtidsdröm.
Ack, hvad som flytt med tidens ström
ej Marit bryr ... historici
må gråa gubbar bli!*

*Att skaparen är stor och vis
och värd ett mänskohjärtas pris,
hon fattar i en känsla rik,
vidt skild från dogmatik.*

*Och klättrar hon till kullens krön
och ser en utsikt, sällspordt skön,
hon längtar snöra ränselband
och skåda fjärran land.*

*Vid detta djärfva svärmeri
förglömmas all geografi.
Ett Eldorado letas ej
på torra kartor, nej!*

Anna Knutson.

DEN RÖDA TRÅDEN. FÖR IDUN
AF ELISE KIELLAND.

DEN GIFTE KVINDES tredobbelte opgave som hustru, husmoder och moder har en rækkevidde og betydning så stor, at ingen som helst kvindelig virksomhed udadtil kan stilles ved siden af hendes ubemærkede, stille gjerning indenfor hjemmets enemærker. — Hvor det lykkes hende at løse denne opgave tilfredsstillende, der lægges sten til bygningen af det lykkelige samfund.

Til dette seirende syn på kvindesag er vel nu ved sekelets begyndelse flerheden af Nordens kvinder nået. For manges vedkommen kan hænde gennem kamp, ja, måske gennem nederlag. For dem, som altid har eiet dette syn, men som på den anden side ikke har villet, vovet eller evnet at se udover hjemmets grænser, har der måske også været en strid at udkjæmpe. I al fald har de sidste årtiers brydninger sikkerlig ændret mangel gift kvindes standpunkt till kvindesagen, har lært hende i kvindeemancipationen ikke længer at se den fjendtlige magt, hun for enhver pris skulde holde sig fra livet som noget, der til nød berørte den ugifte kvindes interesser, men aldrig kunde bringe andet end forstyrrende og farlige elementer til det huslige livs traditionelle gjøremål.

Hun har lært at se emancipationen som den bevægelse af ånd og liv, den trods feilgreb og overgreb virkelig er og har bevist sig at være.

Ved de rige og skjøne frugter, den nu bærer, har den ledet ind på jævne spor med friggjørende sandhed og den gode vilje i sit skjold, erhvervet sig fribrev på at passe for enhver stand, enhver stilling.

Og kvindens fremskridtsarbeide, hendes arbejde på sin egen personligheds udvikling, hvor skulde det vare mere på sin plads end der, hvor hun, lad hende være mer eller mindre fremragende, bør have sin sjæls ædleste krafter med i spillet i forholdet som hustru og som moder?

Hun har for Herrens alter lovet sin ægtefælle troskab til døden og har modtaget hans løfte som lige for lige. Hvor mangelmand og hustru er ikke gået ind til det ægteskabelige liv med den sikre forvisning at, om andre er blevet uheldige i sit ægteskab, deres tro og deres kærlighed, den skal nok slå til for livet; men hvor mange har undersøgt, af hvad slags vare denne deres tro og kærlighed består? Letsindigt sætter de op samlivets lange væv, og går så igang med at slå ind på sine følelsers renning af hverdagslivets mangfoldige islæt, som giver både farver og mønster, vakkert nok fra begyndelsen af. — Men så kan der mangle en eneste ting, og det netop den uundværligste for en varig glæde i samarbeidet, den ting, som kunde forebygge, at det stundom helt må opgives. — Den røde tråden, som til alle tider må gå igjennem samlivets væv, om renningen skal holde, — den mangler: en kærlighed og en visdom, renere og højere end vor egen, ved Guds ånds salvelse over liv, over hjerter og sind; denne røde tråden, som, bare vi vilde slippe den ind på vor væv, tyst og stille vilde slynge sig sammen med vort skrøbelige spind, og — under over under, gjøre det bristende stærkt og levedygtigt.

Og her, indenfor ægteskabets rame, vilde Evas dotter, netop hun, som er falden så dybt i ættens moder, magte at gjøre sin største gjerning. Ved ham, »den kvindens sæd, som knuste slangens hoved», ved et enfoldigt fortrøstningsfuldt »Herre, hjælp mig», vilde hun magte atter og atter at reise sig selv og — menneskeslægten.

Til hende står det, ved sit liv at virke på den mand, hvem hun af Gud er givet til medhjælp. Alle over vi jo, bevidst eller ubevidst, en indflydelse på vore omgivelser, jo mer vor karakter udvikles og fæstnes, desto betydningfuldere. Lykkelig derfor den hustru, som eier kristentroens ydmyghed og dens kærligheds energi, grundbetingelserne for en sand dannelse og for åndens perfektibilitet, evnen til ustanselig vækst i det gode, så hun formår at opspore egoismen i dens mest forborgne smuthuller, og at skille sig af med alt skinvæsen og forfængelighed. Først da blir hendes naturlige begavelse og alle hendes erhvervede kunskaber rigtig levende og frugtbar, som en gradvis tiltagende højere klogskab, der også strækker sig til denne verdens anliggender.

Og dermed har hun lukket hjemmets dør op for fremskridtsarbeidet, for alle ædle mulighedens harmoniske udfoldelse hos ethvert individ derinde, og selv behøver hun ikke at

Ett godt råd. Använd alltid för munnens och tändernas vård F. Pauli's AZYMOL. Mot smitta, för sårbehandling, ekzem, finnar, reformar, hudrodnader är Azymol det verksammaste. Framstående läkares intyg medfölja hvarje flaska Azymol.

Till hudens förskönande och vård är utan gensägelse F. Pauli's prisbelönta BALSAM-TVÅL den bästa och angenämaste.

Den innehåller de för huden mest välgörande balsamer. F. Pauli's Balsamtvål säljes i parfym- och speceriaffärer m. m.

Som nytt blir såväl siden- som andra tyger, om man tvättar dem med F. Pauli's fläcktvål, kallad »Puritas».

SOMATOSE

Erkändt bästa krathöjningsmedel.

Ökar aptiten i hög grad. Erhålles på apotek.

tynges ved tanker på oppgivne krav og hendøende anlag, men føler utviklingens glæde og tilfredsstillelse i sig, holder sit sind friskt og ungt og bliver derved de unge en uundværlig tilflugt og støtte i hvad der møder dem. Den sande dannelse er nemlig intet abstrakt begreb fra en virksom pennespids, nei, den er ligefrem en konsekvens af teorien om *den røde tråd*, praktiseret i livets konkrete virkelighed.

Så enkel og elskelig ser den ud, den dannede »fornemme sjæl», når den vandrer iblant os i en hustrus skikkelse. »Ikke at hun allerede har grebet det, eller allerede er fuldkommen, men hun jager derefter om hun og kan gribe det». (Brev til Filipp. 3, 12.) Altid med forsættet rettet mod noget bestemt, det, som mest hindrer væksten. — Der kan være spirer i sjælen til mangt et kvælende ukrudt. Til egenrådighed, disputersyge og dårligt humør, til skinsyge, gjennom skuffelse af overdrevent ideale fordringer til ægteskabet; spirer til uværdig selvopgivelse, ligegyldighed for den ydre person og de materielle krav, eller omvendt til altfor megen gåen op i disse ting; spirer til sløseri eller knapphed. Ubetydeligheder fra først af, men alle egnet til at forbitte en mand livet, om de blir kultiveret. Hun står sig ubetinget på at dræbe dem i fødselen og bestræbe sig for att se alle tilskikkelser, store og små prøvelser, som sendt for att styrke og utvikle hendes karakter, for att gjøre hende til et helt, naturligt og freidigt menneske, med overblik og herredømme over situationerne, til en sand menneskeven, der kan elske sine nærmeste tiltrods for, — eller snarere på grund af — deres feil og mangler, »fordi kjærligheten alltid har en uvilkårlig trang til att forbarne sig og hjelpe».

Vel er hver af den gifte kvindes tre hovedopgaver noget særskilt for sig, men de er dog på samme tid uopløselig slynget ind i hverandre og »den fornemme sjæl» hører hjemme og tager sig fortreffelig ut såvel i hustruens som i husmoderens og moderens klædebon. Den præciserer tjenestefolkenes stilling i huset på rette vis, og lader tillige deres menneskeverd blive respekteret. Sikker og vel føler den sig tilmode, som man gjør det i den velsyede og klædelige dragt, der varmen slutte sig om legemet og lader det komme til sin ret, sikker og veltilmode kjenner den sig i sit tarvelige hylster, når husmoderen slår væven på sin urgamle, uomtvistelige plads, aldrig tabende af sigte *den røde tråden* med sit »Herren helliget» over husets tjeneste. Men — vel att merke, da må stillingens tekniske vanskeligheter på forhånd være overvundet ved et fremskritt arbeid, der tager sigte på ligelig fordeling mellom ånd og hånd.

Det huslige livs materielle arbeide er så langt fra til hinder for åndsarbeidet, selv under mere kunstneriske former, att det meget mere virker befrugtende på samme. Direkte, ved att give et poetiskt begeistret sind en tilsats af sund menneskeforstand, hvad en kunstner visselig også har god brug for. Ved att skjærpe virkelighedsansens virker det hemmende på en alltfør overstrømmende fantasi, og endelig ved den mangesidige berørelse med mennesker, det medfører, er det godt skikket til att udvide synskredsen og opdrage menneskekjendere. Indirekte virker det befrugtende på åndslivet ved den ombyttten af roller for de fleste evners vedkommende, som det uden omstændigheder sætter i scene.

For att gå nærmere ind på husmoderens gjerning, hvad vil forexempel ikke overblik og praktisk kyndighed sige? Dette sidste ikke netop så meget, hvad husmoderens egenhæn-

dige arbeide angår, som ved vurderingen og anvendelsen af tjenestefolkenes. Uden overblik, denne forstandens forstand, kan man gjerne sige, sløses der med kostbar tid og tanke, i det væsentligt og uvæsentligt ikke blir holdt ud fra hinanden, og det ikke alene på husførelsens materielle side, men også der, hvor det ideelle griber ind.

»Husmoderen bør give så meget af sig selv, sin tanke og sin kraft til en gjerning, såmeget som den er værd, ikke mere og ikke mindre; giver hun forliden, vil gjerningen lide, giver hun formeget, vil hun snart slides op, og gjerningen lider også».

Der er så meget ordenspedanteri, så megen luksus og modesyge, der fordi det ikke gavner og glæder en eneste sjæl, absolut burde bannlyses fra hjemmet og give plads for, hvad der kan samle familiens interesser om sig, virke styrkende og bevarende for sjæls- og legemskrafter og bidrage til virkeligt velvære, kort sagt, hvad der kan skabe et hjem. Tid for god læsning, musik og diskusjoner, tid for sund selskabelighet, og små hjemlige fester med blomsterduft over sig, slige, som kan stå lysende for børnenes tanke i de kommende. Tid for Guds eget ord og tid for hver af familiens voksne medlemmer til att være alene. Ingen kan uden skade undvære de stille timer givet først og fremst til bøn og selvprøvelse, givet også til sigtelse og bedømmelse af modtagne indtryk gjennom bøger og andre dannelses midler, hvorved materiale udvindes til gjensidigt udbytte. »Ingen kan med sikkerhet optræde udad, uden den, som gjerne er skjult og ubemærket hjemme». (Thomas à Kempis.) — Fra de stille timer får også kvinden vigselen over sin viktigste gjerning, — moderens gjerning som opdrager. *Den røde tråden* tvinder sig også her ind i væven, tæt ind til de naturligt så fine og skjønne tråde fra moderens egen hjerterod, og legger evighedens strålende skjær over arbeidet.

Hun får en myndighet, som er af det gode, fordi den stammer fra noget høiere end hende selv. Ved denne myndighet skal barnet lære att kjende lydighet og den sandhet, som frigjør og skaber nyttige mennesker og borgere i fremtidens stat.

Ja, sandheden gjør fri, men den gjør ikke »fri for» hvad der heder pligt og bud, god tone og høflighet. Dersom forældrene går på akkord her, oppdrages de unge til slaver af sine tilbøieligheter. Det gjælder att give barnet og den unge så naturlige og enkle livsvaner som muligt, give det respekt og interesse for det jævne, daglige arbeide i et hjem (også al slags barmhjertigheds gjerning), hvor det bør tage hånd i hanke med.

Det må lære att se på tidens ustanselige jagt etter materielle goder som noget, der ikke er istand til att skabe varig lykke og glæde. »Værne om, retlede, gjøre modstandsdygtig, det er opdragerens oppgave».

Og derfor haster moderen med att indridse de evige sandheder i barnesindets »tabula rasa», det hvide ubeskrevne blad, der er lagt til hendes hjerte. Derfor haster hun med att lade barnet også få kide ind i Guds anordning til slægtens forplantelse — tale naturligt, alvorligt med det derom, som kun en trofast moder i den alvidende Guds nærvær kan gjøre det. Fortielse her, om end i bedste mening, kan være kydskhedens død, thi för vi ved af kan en hvilkensomhelst uvedkommende have fået tag i vort barns indbildningskraft og tilsmudset vort hjertes hvide blad. Men nøie må tiden til, og måden hvorpå, betænkes, og aldrig må religionens alvor få lov att legge skygger over barnets liv.

Kungl. Hofboktryckeriet Iduns Tryckeri Aktiebolag

12 Stora Vattugatan 12

Affärstryck såsom Aktier, Obligationer, Priskuranter, Cirkulär, Plakat, Affischer, Fakturor, Räkningar m. m. m. m.

FÖRSTKLASSIGT ARBETE!

BILLIGA PRISER!

Barn må barnet fremfor alt få være. Det naturlig hjertensglade, det umiddelbare, hvor skulde vi ellers fryde os derved, når det blev *barnet* berøvet? Lad det få leve i sin lykkelige fantasi i verden, lad det beholde sine elskede eventyr, og røv det frem for alt ikke troen på Guds undere i livet og naturen. Lad også de unge få være børn — længe. »Aldrig blir de nogen fuldmoden frugt, uden blomstring og duft.»

Og under alt dette må hustruen, husmoderen, moderen samle sine opgaver som i et brændpunkt: Kjærligheten, med sit uopslidelige gode humør og venlige ansigt, sin takt og alltid vågne interesse for andre, Kjærligheten, der er rede til att give, uafadeligt att give af et fuldt og varmt hjertes overflødigheit uden att spørge, hvad får jeg til gjengjæld.

Er da dette muligt? Vil ikke opgavens vanskeligheter tårne sig op som bjerge om et stakkels skrøbeligt kvindehjerte?

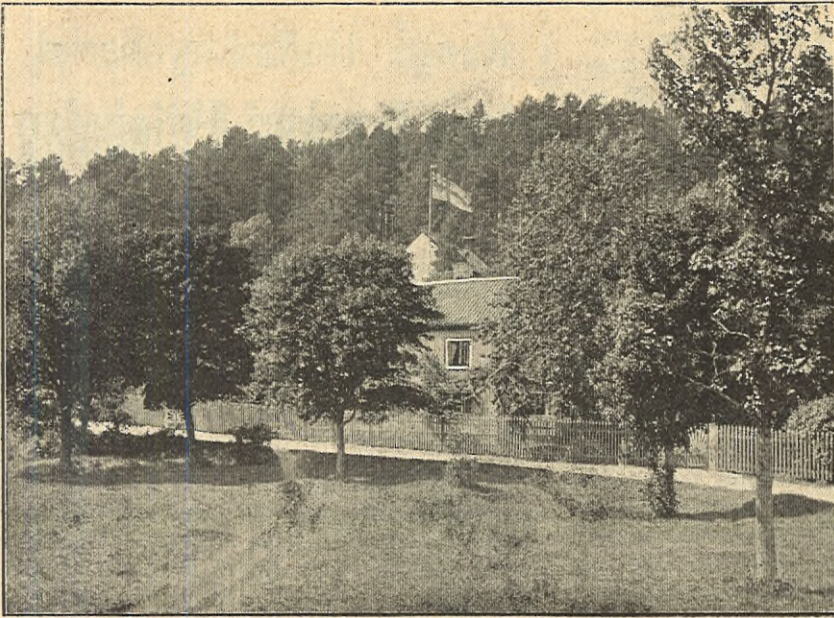
Ak jo, det vil nok ikke mangle, men så må hun huske på, att Gud ikke vælter livets vanskeligheter sådan »en bloc» frem for hendes fødder, men som et nådigt forsyn viselig fordeler dem langs veien for att de skal tages op efter hvert. »Alle ens pligter ligger i nutiden», har en tænker sagt. Det nytter ikke til noget att stanse op foran vanskelighederne og grue for att tage fat. Kun frimodig til værket, så vil al ængstelse forsvinde, og uanede kræfter gjøre sig gjældende. Netop fordi den elskende og offervillige kvinde ingen belønning venter, blir der hende en desto større til del: Hun får i eie evnen til att vinde hengivenheit, »denne kostelige evne, som er kilden til en lykke, der vil være livet ud, og ikke slipper op med ungdom, skjønheit og ydre tiltrækningsmidler, men tværtimod flyder rigere jo mere den benyttes».

Og væven går, livets væv med sitt skiftende islæt, roligt og taktfast, og alltid skinner *den røde tråden* igjennem.

Væven går, livets væv, går i lyse og i mørke dage til det lider med kvæld, og den store arbeidsherre siger: stop!

Det kan hende att trøtte kvindehænder endnu i den sildige kvælden ikke formås att give fra sig det kjære, vante arbeide, men væven ligger der, — færdig, med alle sine tråde afklippet, og så — må de slippe taget.

Kun *den røde tråden* kan den famlende hånd endnu holde fast på. Den forjætter: »Håbet beskjemmer ikke, fordi Guds kjærlighet er udøst i vore hjerter». Endnu et fremad for kvindesjælen, endnu et skritt på utviklingens bane! — Hvorledes? Ja, det er skjult for sjælens øie, men den ved att det skal ske, og det er den nok. Villig kaster den arbeidsdrægten for att iføre sig det nye, uforkrænlige klædebon, hvori den uden skam kan træde frem for *Herrens ansigt* og *aflægge sit regnskab for livets arbeidsdag*.

»SNURR-IN», JOHN OCH EMY KINDBORGS HEM VID SIGTUNA.

»HEMMET I BLOMSTERSNÖ». ETT SOMMARBESÖK HOS JOHN OCH EMY KINDBORG.

MÅNGA MED MIG gömma helt visst i lifligt minne en tafra af John Kindborg från Svenska konstnärernas akademiutställning för ett par år sedan — hvad den nu hette i katalogen, har jag för länge sedan glömt, men jag skulle vilja kalla den för *Hemmet i blomstersnö*. Det var en vårbild från konstnärens eget landtliga hem invid den gamla Mälar- och ruinstaden Sigtuna, en liten stuga bäddad in i yppig prakt af blommande körsbärs- och äppelträd. Det var allt. Men sällan har jag sett den skära dröm, som nämnes en trädgårdstappa i vårlig blom, med innerligare hand fäst på duken. Det steg som en oändligt spröd och fin, men likväl genomträngande ton fram ur ramen, en ton af en lärkas fjärran drill, en isklar rännils språng öfver bruna stenar. Och genom det dofva trampet af de otaliga fötterna förbi de otaliga tafflorna tog denna ton den likgiltige och trötte utställningsvandrande fången. Som vid ljudet af en bekant melodi vände man sig ofrivilligt om och dröjde länge med klarnad blick vid tröskeln till det idylliska konstnärshemmet.

Ofta hade vännen Kindborg vid sina hufvudstadsvisiter med gästfri enträgenhet påyrkat, att jag dock engång skulle ta' Gud i hågen och Sigtunabåten vid Munkbrokajen och personligen öfvertyga mig om, hur härligt »en gammal målarprisse» på sistone kan inrätta det åt sig — till och med på åtskilliga miles afstånd från Katarinahissen och Operaterrassen! Men för en inkarnerad stockholmare sådan som eder ödmjuka tjänare och nedtecknaren af dessa rader är det sannerligen betydligt lättare att komma sig för med en liten Berlin- eller Parisertripp än med en tre-timmarsfärd inåt den sjön Mälaren. Den fagra färgdikten på vårsalongen gaf mig nu visserligen en stark knuff framåt från de vackra föresatsernas gungfly mot ett definitivt besluts fasta mark, men icke dess mindre — till min smälek måste jag erkänna det! — äro ytterligare två runda år gångna mellan ofvanberörda *jour de vernissage* i konstpalatset vid »Röda bodarne» och den dag i dag, då jag ändtligen kan sätta pennan till papperet och bedja mina läsare göra mig sällskap på en liten sommartur till John och Emy Kindborgs Sigtunahem.

Ha åren alltså gått om, ha de likvisst icke passerat tomhändta, och det var med den käraste bland reskamrater vid min sida jag nu en vacker julidag tog plats på »Sko Klosters» öfverdäck för att mellan buktande stränder i lummig högsommargrönska låta mig föras bort mot den lilla Mälarstaden.

Redan det första mottagandet var stortadt. »Hela Sigtuna» med borgmästare och råd (ja, åtminstone borgmästare, ty med denne min gamle skolkamrat från Uppsala-åren skakade jag själf hand vid landstigningen!) mötte vid ångbåtsbryggan för att bevittna dagens stora händelse: ankomsten af stockholmsbåten. Och midt i vimlet stod vännen John, så bredbent och trygg, och vinkade välkomst på långt håll med sin svajiga målarlufva.

Några minuter senare rullade vi i vår värds eleganta char-à-banc genom den idylliska lilla stadens »storgata», medan våra ögon oupphörligt fägnades af de hemtrefligaste inblickar bakom de rödmålade envåningshusens klara fönsterrutor, inåt rikblommande trädgårdstappor, sluttande mot strandrensans båtbus och fiskarbodar, här och hvar en skymt af en sekelgammal kyrkoruin mellan lummiga trädkronor, öfver det fridsamt gräsbevuxna »torget» med dess lustigt tornprydda lilla rådhus och så ut genom tullen på landsvägen åt Stockholmshållet.

Herrskapet Kindborgs hem ligger nämligen några minuters färd utom stadstullen i en fullkomligt landtlig omgivning på sluttningen af en rikbevuxen bergås, nedom hvilken den vida Mälarfjärden samlar sina böljor till ett sund och vägen öfver en bro i slingrande bukter försvinner inåt löfskogarne.

Stället har gamla anor, hvilka naturligtvis Kindborg, den entusiastiske ifraren för alla gamla minnen, noga omvårdar. En gång långt bort i tiden har det varit värdshus, där den törstige resenären gärna vek in för att med en bågare skölja ned landsvägsdammet, och sedan dess bevarar det sitt karaktäristiska namn *Snurr-in!* Därefter var

det i många år i rektor Floderus' från Uppsala ägo, hvilken begagnade det som »sommarnöje». Af herrskapet Kindborg har det sedan genom nybyggnader och mångahanda anläggningar ytterligare förskönats och på allt sätt ombonats, så att det nu utgör det allra komfortablaste och smakfullaste konstnärshem, man gärna kan tänka sig.

Redan vid grinden — »solgrinden», som vår vän John kallar den, på grund af dess originella spjälverk i form af en strålände solskifva — mötas vi af den älskvärda värdinnan, hvilkens hjärtliga välkomsthälsning understrykes af svansviftande krumsprång från de båda gårdsvaktarne »Tjasse» och »Sam». »Sam», den ståtliga newfoundlandaren, känna vi för öfrigt genast igen som en gammal bekant från friluftsmuseet på Djurgårds-höjderna, där han på sin tid var hela det Skansbesökande Stockholms bortskämde favorit. Och äfven »Tjasse», ehuru »bara en bondhund», som husbonden säger, visar sig snart vara en bekantskap att göra.

Solen har emellertid redan börjat dala med rosig glans öfver fjärd och höjder, och sjöresan har icke svikit sin traditionella sugande förmåga, så att vi gärna efterkomma det gästfria värdfolkets maning att direkt slå oss ned vid den väntande supén.

Redan de första stegen inom detta konstnärsliga hem lära oss granneligen inse, »hvars andas barn» där bo och bygga. John Kindborg, hvilkens namn ju så ofta nämnts i den på sin tid hetsigt flammande »restaureringsstriden», i hvilken han, som bekant, trädde fram som speciellt den gamla Gripsholmsborgens kärke och pietetsömme försvarare, bor

FRU EMY KINDBORG VID SIN GRAVERING. A. BLOMBERG FOTO.

»BLOMMANDE FRUKTRÄD». GRAVYR I TRÅ AF EMY KINDBORG EFTER EN OLJEFÄRGSTAFLA AF JOHN KINDBORG.

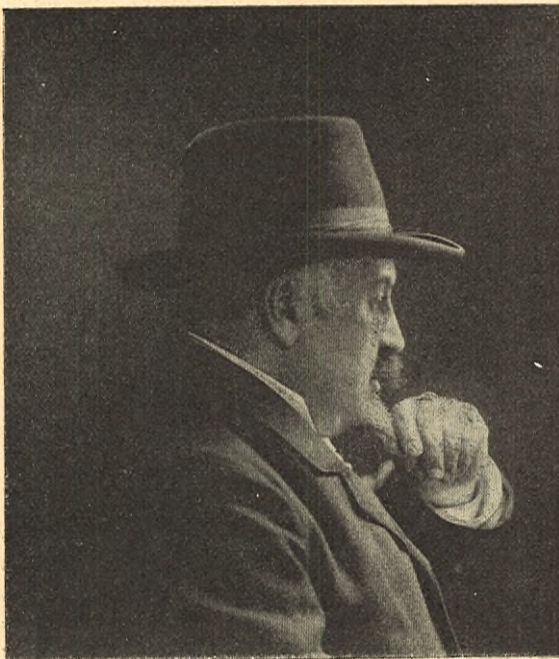
nu själf här vid sin Mälarvik nästan som en borgherre i något sekelåldrigt och minnesom-susadt slott. Utifrån ter sig visserligen bo-ningshuset i sin ljusa träbeklädnad som en ej allt för ovanlig, modern landtvilla. Men väl inom dess dörrar, är man genast fången af den stilfulla gammaldagsstämning, dess danare förstätt breda öfver hvarje rum och vrå. De låga smårutiga fönstren, de sparrade taken, de mörknade taflorna och porträtten rundt väggarna — delvis ypperliga kopior af husets herre efter original på Gripsholm — de ut-sökta gamla möblerna och konstsakerna, allt enar sig till ett betagande intryck af längst hänsvunnen tid.

Efter en den angenämaste måltid, vid hvil-ken den uppässande lille betjäntpojken med en gammal hofmästares vana och värdighet till och med låtit en festligt saluterande »smäll-kork» springa, stiga vi så öfver den stora glastäckta verandan åter ut i det fria för att i den stilla julikvällens balsamiska svalka se oss närmare om i trädgård och park.

Terrass öfver terrass leda trappor och sling-rande gångar upp efter bergsslutningen. Rundt om blomma och dofta syrener och hagtorn, midsommarrosor och gullregn. Pionernas röda flammor blossa ur den mörka grönskan, och fruktträden, som redan för året fällt sin blom-stersnö, bära rika löften om kommande skörd.

Ju högre vi stiga, dess vidare öppnar sig utsikten öfver fjärdarne, där sommarnattens underbara färgspel minner oss om mången

stämningmättad bild, som under årens lopp bringat storstaden hälsning från den utmärkte naturskildrarens landtliga hem. Just nu stanna vi vid portarne till hans rymliga atelierbygg-nad där högst uppe på krönet, drömmande låta vi blickarne ännu en sista gång glida ut öfver de speglande vattnen och vända

JOHN KINDBORG. H. HAMNQVIST FOTO.

så åter ned till det väntande kaffet och lam-porna. Ty själfva atelierbesöket måste vi spara till morgondagen och dess fulla ljus.

*

Hur härligt för ett par stadsbarn att vakna vid öppna rutor och en trädgårdssångares morgonvisa, medan solfläckarne spela på täcket genom löfgardinerna vid fönsterkarmen! Bort från Vårfrukyrkan tonar redan sammanring-ningen, och en svag, men aptitretande doft tränger från köksdepartementet i nedervånin-gen ända upp i gästrummen.

När vi, efter en snabb toalett, stiga ned i matsalen, står frukosten dukad och redo, och under måltiden utvecklar vårt värd-folk förmiddagens lockande program. En ut-färd i vagn till Vängarns gamla kungsgård en halfmil inåt landet, på återvägen genom staden besök i kyrkan och ruinerna och så hem till hvilan och middagen efter strapatserna!

Nu måste jag dock skynda mig att lugna mina läsare med den tröstesamma upplys-ningen, att jag icke skall djärfvas fresta deras längmod till att följa oss på *hvarje* steg under denna innehållsrika dag. Våra växlande, men alltigenom angenäma intryck från drottning Disas och Magnus Gabriel de la Gardies minnesfyllda salar, från S:t Pers, S:t Nicolai och S:t Olofs vittrande helgedomar, från cisterciensernas vigda tempelgrund skola vi alltså be-hålla för oss själfva. Och när vi åter bedja dem möta oss, har solen än en gång passerat

John Kindborg i sin atelier.

sin middagshöjd och lutar mot väster, sköljande en bred våg af ljus in genom takrutorerna i John Kindborgs atelier.

Den ståtliga ryggåstugan med sin hemtrefliga öppna spisel, en rymlig estrad i ett af hörnen med mjuka divaner, mattor och färgrika bonader samt rundt alla väggar ett otal af taflor, utkast och studier skulle dock förvisso äfven utan denna förgyllning te sig lockande. Nu är den helt enkelt förtrollande i sin fullhet af färg och glans!

Snart nog tvingas emellertid våra blickar från alla täflande intryck till den mäktiga duk, som tronar på staffliet midt på golvet — konstnärens senaste verk, ännu under arbete. Jag skall dock öfvervinna frestelsen att här söka prestera någon ingående skildring af denna duk, då dess mästare, när vi skådade den, ännu dagligen brottades om den sista fulländningen af sina intensioner, men så mycket vågar jag säga, att om den kampen fullföljes till slut med samma framgång, som hitintills kännetecknat den, John Kindborg härnäst skall hafva glädjen att kunna träda fram med ett af sina fullmognaste, starkaste och enhetligaste verk.

*

Sitta vi så efter middagen vid kaffet och »avec'en» i en af de många förledande små löfsalar, som på Snurr-in-området från skilda punkter bjuda hägnad utsikt öfver blida perspektiv. Den blåa havannaröken strimmar syrëntapeten, och tillvarons oändliga välbefinnande flyter ut i drömande tystnad. Våra fruar ha för en god stund sedan försvunnit in i hufvudbyggnaden, där husets värdinna vill inviga den unga gästväninnan i sina stick-

Försäkrings-Aktiebolaget

SKANDIA

STOCKHOLM.

Hufvudkontor: Mynttorget 1.

lars vackra konst. Då bryter jag slutligen stillheten.

»Ja och nu, gamle vän, när du begått den oförsiktigheten att så gästfritt vidöppna alla dina dörrar för en skrifvande man, då får du ock, så först som sist, bereda dig på att ta' konsekvenserna. Och ditt och din hustrus öde är besegladt. Härnäst har jag beslutit att bjuda hela Iduns läsekrets, det vill säga hela vårt kära fosterland, med mig hit ut.»

Den gode John griper med en komisk åtbörd af förskräckelse fast i sitt gråa pip-skägg, och hans cigarrstump rullar långt utåt sandgången.

»Du tänker... du tänker väl aldrig skriva om oss i tidningen din!!»

»Jo, det är just hvad jag tänker, och vår hoffotograf tänker jag också skicka hit ut, och du och allt ditt hus skall bli till en visa i hvar mans mun.»

»Nej stopp, din kanalje, den äran är allt för stor, och jag låter absolut inte interviewa mig.»

»Interviewa dig! Nej, det behöfver jag sanneligen inte — därtill känner jag dig allt för väl, innan och utan! Tror du inte jag vet, att din pappa var stadsfiskal och trodde, att också hans herr son skulle bli en stadsgad och respektabel samhällsmedlem i den allra samhällsnyttigaste stadsfiskalsstilen, men i stället fick upplefva den sorgen, att han bara ville rita gubbar på alla hans plank och kludda ner alla hans protokoll med målarfärg. Nå, så slog du dig fram ändå så småning-

Vid kaffebordet i trädgården. Husbond' och »Matte» (= matmor), hunden Tjasse, katten Nisse och betjäntämnet Otto.

om på ditt sätt, det vet jag nog också, och kom in på akademien och lärde dig göra taflor och hyrde atelier, gudbevars, tillsammans med Bruno Liljefors och Acke Andersson nere vid Stadsgården. Och så började de dumma stockholmarne köpa dina bitar, och tvärt stursknade du till och reste både till Paris och London och Wien och München och ställde ut och tog pris och kursade dina målerier på både kejsare och kungar, drottningar och prinsessor. Och nu hänger du på Nationalmuseum och... var så god och öppna på öfverrocken... nej, bandstumparne tycks du verkligen ha glömt inne i chiffonierlådan! Interviewa dig — nej, min gosse, det konvenerar mig inte!»

»Det var då det värsta...»

»Tyst, afbryt mig inte! En annan sak är det emellertid med din lilla snälla fru, ty hon har aldrig tänkt på att hålla sig framme här i världen, så som hon förtjänat, och därför kan det nog vara, att hennes ypperliga gravyrer endast trängt till några allt för få konstnärliga finsmakares kännedom i denna dussinklichéernas förbistrade tid, men nu borde väl du vara den förste att hjälpa mig bättra på den saken och...»

»Jaså, tar du mig från den sidan, nå, det var en annan femma! Emy, det har du då så innerligen rätt i, hon kunde väl, om någon, förtjäna ett offentligt erkännande, så som hon sträfvat sig fram alldeles af egen begåfning och på egen hand med sin svåra och vanskliga konst. Och vill du veta något om henne, så säg bara till, hur mycket du vill! Att hennes pappa var öfverstelöjtnant Edman, han som under flere år var adjutant hos Carl den femtonde, och att hennes mor, som ännu lever, är född Biel, af den gamla grosshandlarfirman Kantzow och Biel. Och konstnärslag hade hon allt från barnåren, och så till sist kom hon som elev på min atelier och målade i olja — landskap och blommor, riktigt utmärkt för öfrigt! Och så gifte vi oss — ja, det vet du! Men hvad du kanske inte vet, det är hur hon sedan, efter vårt giftermål, tillägnat sig graveringskonsten så godt som utan någon undervisning, endast genom att rådfråga vår skicklige xylograf Gunnar Forssell om de första handgreppen med stickeln. Men hvilken energi, hvilket tålmod och hvilket arbete! Och resultaten — ja, dem känner du kanske till?»

»Mycket väl! Jag har alltid beundrat den konstnärligt känsliga och nobelt personliga prägel, hon förstätt bibringa sina gravyrer, ehvar jag mött dem, i Ny Ill. Tidning i Världen, i 'Ord och Bild' och flerstades. 'Föreningen för grafisk konst', som obestridd torde vara vår högsta auktoritet på området, har också, efter hvad jag vet, uppmuntrat hennes talang. Och till och med till utländska konsttidsskrifter har hennes stickel nått hän... Men se där komma ju våra fruar igen. Bara din hustru nu inte varit nog oförsiktig att alldeles lära bort hemligheterna!»

»Ähnej, så fort går det inte. *Ars longa, vita brevis!*»

»Deklamerar du nu också latin — du som inte skulle låta interviewa dig! Skål!»

»Tst... tala aldrig om'et... Skål!»

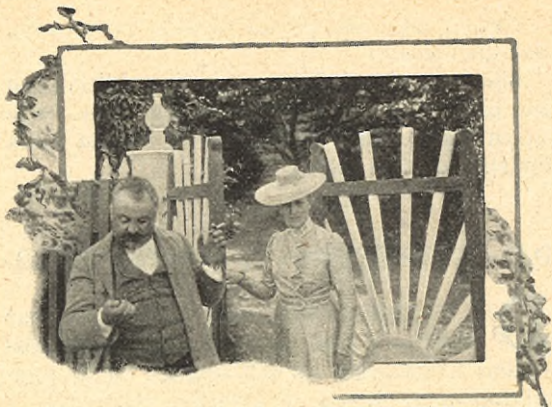
*

Åter skymmande kväll.

Än en gång har Johansson — gårdens ovärderlige factotum, som med sin »gumma» bebor den täcka lilla trädgårdsmästarbyggnaden uppe på höjden invid stallet, som den ena dagen målar verandan, den andra ansar i trädgården och den tredje reparerar badrumsröret, allt under det han skjutsar och sköter om fuxarne som sina käraste skötebarn — än en gång har han på denna hvilodag för vår skull fått draga på sig sitt prydliga livré och håller nu utanför »solgrinden». Efter en riklig afskeds-supé stufvas vi upp i vagnen bland fång af blommor, som skola bära en doft af landtidyllen till stadsvåningen vid vår stengata. Vårt älskvärda värdfolk följer oss ända ut på landsvägen. Vännen John sträcker ut handen — en regndroppe föll!

Friluftsatelier framför trädgårdsmästarstugan.

Vid »solgränden». En regndroppe föll!

»Slå upp sufletten! Ni få regn.»

Medan de sista hjärtliga hälsningarna växlas, spännes skyddstaket upp, en klatsch med piskan, och på mjuka fjädrar rulla vi åstad åt Märstahället för att med sista kvällståget nå hufvudstaden.

Det började verkligen regna — ett ljuft svalkande regn efter den solskensmättade högsommardagen. Men under suflettens hägn sutto vi så godt och tryggt. Genom de silande vattenslöjorna förlänade sommarskymningen det förbiilande landskapet ett nytt behag, som i en oviss dröm för öppna ögon. Och regndropparne sorlade och sjöngo . . .

Det blef som till visor, hviskande melodier, ackompanjerande våra tankar. Vi hörde dem båda så tydligt genom den sjunkande natten. Och de hviskade — det enades vi om, min reskamrat och jag — om ett hemlifs lycka, om tryggheten och styrkan i en delad lott, i arbete och intressen, i lust och nöd.

JOHAN NORDLING.

HAN, SOM GICK TILLBAKA TILL SITT FOLK. AF MARI MIHI.

FORTS. FRÅN FÖREG. N.R.

HAN HADE ALDRIG sett västkusten förut hvarför han fann den bra nog ful och frånstötande, denna natur af bara berg och haf, af idel grått och blått, som man först småningom lär sig hålla af. Men i stället erfor han med välbehag, huru barmhärtigt den starka luften söfde honom, huru den nästan svingade honom uppför de branta klipporna, huru lätt det gick att simma i detta tunga, salta vatten.

Han hade gett sig dit alldeles utan några förutfattade meningar vare sig för eller mot sällskapslivet. Så att då han fick kunskap om den vanliga lördagssoaren, gick han ned i societetsalongen, stötte ihop med Sigrid Brandholm på Täby, som var gift med hans kusin, dansade ett par hvarf med henne och ställde sig sedan att skåda ut öfver vimlet. Det var längesen i världen han såg någon civiliserad balsal.

Där funnos svajiga, munviga grosshandlaredöttrar och ostyriga, solbrända herrgårdstösor, som vintern förut gått fram och bundit upp håret. Och de dansade modigt sina fjorton danser, skrattade högt, då de varit riktigt rysligt stygga mot sina kavaljerer, och hade för resten alldeles förskräckligt roligt. Där funnos studerade koketter med släpigt målföre, dröjande ögonkast och pudrade armar, hvilka dansade nästan lika mycket, äfven de, men som bara trodde att de hade roligt.

Ordknapp och nervös, med tankarna i kontokuranterna och armarna korsade nästan upp under hakan hade den allra nyaste Göteborgsmiljonären sökt och funnit en fristad längst borta vid flygeln. Rakryggad och kraftig, genia-

lisk och obehfvad bredde den unge diktaren från Bergen ut sin kärft sunna lefnadsfilosofi för en liten flock beundrarinnor, från sitt runda, kortklippta ämne till sina spikbeslagna fjällskor en högljudd tolk för detta norsk-norska kynne, hvilket man kan följa genom Viggo Ullmans stortingstal och Griegs våldsamma harmonikastningar upp till Nordkaps tvära ättestupa. Svartklädd och tillbakadragen pinades det vänligaste och öfveransträngdaste af alla konsultativa statsråd af en liten fru som prompt ville tala politik. Och där sköt den kortvuxne, rödhåriga Eberhard Molin — Moulin Rouge kallad — fram genom trängseln med den vackraste flickan på balen.

»Vet ni hvad det där är för en,» frågade hon honom, då jägmästare Stadius strök förbi dem för att fatta posto mot en pelare.

»Den länge med helskägget?»

»Ja, just han.»

»Nej, det vet jag inte. — Han lutar sig mot pelaren alldeles som han skulle stöda den i stället för tvärtom. Han är tusan så väderbiten. Förmodligen en permitterad sjökapt. Intresserar fröken sig för karlen?»

»Kanske han är hågad att dansa, men inte känner någon,» framkastade Lizzie.

Moulin Rouge drog sitt ansikte i ett nät af små rynkor och veck. Moulin Rouge skrattade på det viset.

Ögonblicket därefter fick Hugo Stadius framför sig se en liten herre med kal hjässa, blanka, blå, utstående ögon och en kort, stubbig mustasch, snarlik en glödgad tandborste.

»Jag är ryttmästare Molin, medlem af direktionen. Kanske jag får presentera . . .»

»Jägmästare Stadius.»

» . . . jägmästaren för ett par af damerna. Det är ju tråkigt att se på, när man kan få vara med själf — åtminstone i ett fall som detta.»

Så träffades Hugo Stadius och Lizzie Wilén för första gången.

Om hon hade någon dans ledig? — Nej, hon hade aldrig några danser lediga. Men han kunde väl få en i alla fall. Eftersom han var främling.

Hvarifrån han var? Hugo skrattade.

»Gissa!»

»Göteborg?»

»Nej, jag ber!»

»Stockholm då?»

»Lika litet!»

»Ännu längre bort?»

»Ännu mycket längre!»

»Jag kan inte gissa längre.»

»Från Norrland.»

»Åh.»

»Ja, från älfvarna uppe vid Polcirkeln.»

»Norrland», sade Lizzie med hastigt förändrad röst, »Norrland det är stort och starkt och det är långt, långt borta.»

»Ja,» sade Hugo litet tafatt, ty han förstod inte hvad hon menade med detta, som hon mera sade till sig själf än till honom, »ja, det är nog inte nästgårdsväg ditupp.»

Nu var det så, att sedan hon var liten, hade Lizzie börjat väfva på en dröm åt sig om att en gång få resa bort, långt, långt bort från alltihop med någon, hos hvilken hon kunde känna sig så där genomgående lugn och trygg, så där barnatrygg.

»Denne är en sådan,» tänkte hon vid sig själf, då hon hemkommit från balen, »denne är en sådan, att vore han ombord på ett skepp som gick i kvaf och intet hopp mera fanns, utan att det var klart för enhver att de måste dö, då skulle de samlas omkring honom, utan att rätt veta hvarför.»

Nåja, en vals är ju tämligen litet i och för sig. Men den kan hafva vidtgående följder. — Detta hände, som sagdt, en lördagsafton. Följande torsdag förlovade de sig, och på söndagen eklaterade man.

Lizzies föräldrar tyckte, att det var bäst så när det ju var omöjligt att hemlighålla en förlofning på en plats, där väggarna ej blott äro utrustade med öron, utan äfven med tungor.

*

Bibo satt i Badhusparken och sög på sin käppkrycka allt under det han iakttog en medelålders herreman, den där i sällskap med tvänne damer vandrade fram och tillbaka mellan societetshuset och Alphyddan. Och ju mera Bibo iakttog af personen i fråga, desto mera lidelsefullt sög han sin käppknapp och desto mera tänkte han.

I den främmandes breda, broderade skjortbröst sutto tre bländande simildiamanter, hvilka för resten voro alldeles öfverflödiga, alldenstund skjortan knäpptes i ryggen. När han lyfte handen, funnos där ett par knappar fastsydda under ärmen, likaledes till ingen nytta. Ty dessa stackars knappar ägde inga knapphål att fylla, utan voro uteslutande till för syns skull, hvilket äfven var fallet med de pärlemorknappar, som garnerade hans resårskor. — Och att vara till bara för syns skull är nog ändå det dumaste af allt.

Till och med hans halsduksknut var ingen riktig knut, utan endast sydd i likhet med en sådan. Och i den grågröna filhatten i tysk jägarfason bar han fjädern af en fågel, som han aldrig skjutit.

»Store Pafnutio», suckade Bibo, »huru kan då en kristen karl stå ut med att morgon och afton kläda på och af sig så många lögnar!»

Sedan tog han käppkryckan från munnen, ty Flo Leighton kom till honom.

Hon stod där fladdrande elegant och en smula lutande lång i sin hvita flannelsklädning med det stora, svarta, bråkiga håret täckt af en vidbrättad Gainsbouroughhatt med hakband. Hennes mörka ögon brunno vildare än vanligt i det bleka ansiktet och läpparna logo på samma gång spotskt och ömt. Det var en besynnerlig flicka. Kvällen förut hade han hört henne läsa upp Elaine på ett sätt, som lockat tårar af grånade toddymartyrer. — »Vacker och farlig,» var Daniel Lidholms omdöme om henne — och Daniel var en gammal och klok och dålig karl. »Vacker och farlig, mina herrar. — En persika med en nål uti.» —

Och Bibo öfverraskade sig själf med den egendomliga tanken, att hennes utseende passade alldeles lika bra till skjutbaneflicka som till den unga drottningen i något dystert gammalt hjältedrama. — För resten visste Bibo — alla visste det — att Berndt Bergk rest dagen förut, utan att hafva sagt något till henne.

»Det är visst den svala luften som gör fröken förstämnd. Sommarfåglarna börja lyfta och sträcka härifrån — he?»

»Oh dear, no! Jag älskar ingenting som hösten, senhösten, de sista röda bladen, som falla. De halljusa våreftermiddagarna göra mig galen. — Jag kommer att dö en gång en höst.»

»Jaså.»

»Ja, jag kommer att dö en gång en höst och af ett brustet hjärta. Och på grafven skall det stå: Because she loved him so? — Har ni hört den sista historien.»

»Nej, det är nog så med mig att jag aldrig hört den sista historien?»

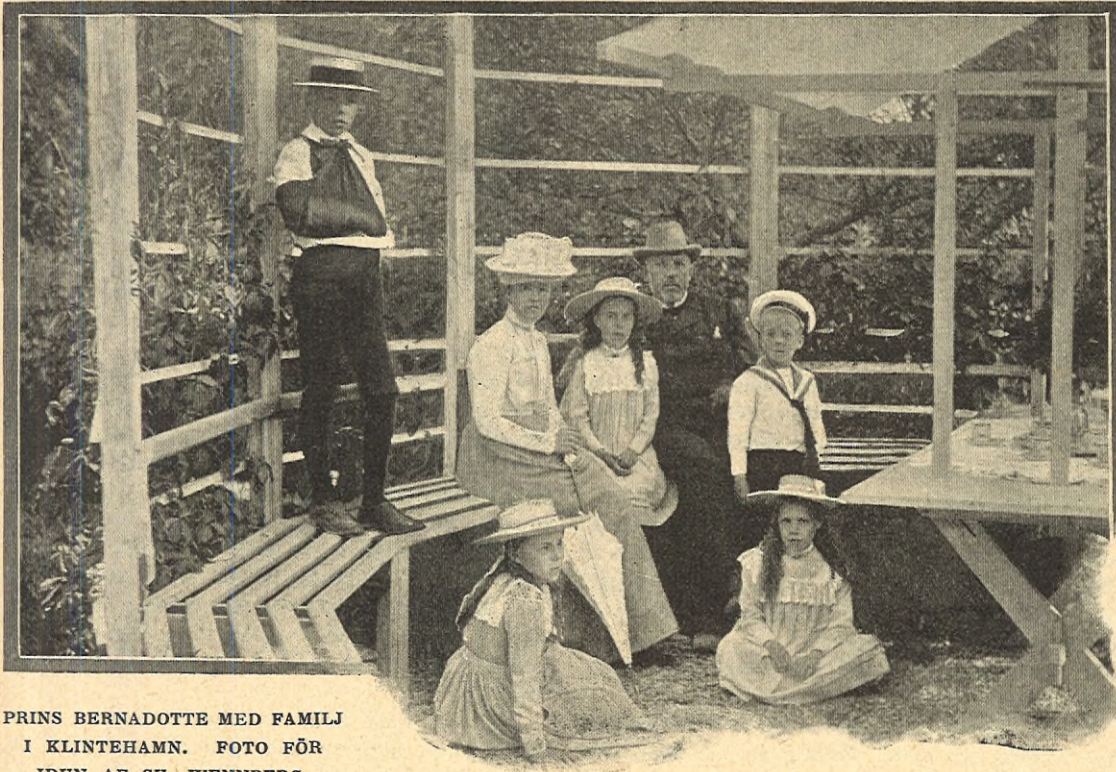
»Jo, ser ni, den där lilla idioten — hvad är det nu han heter — ja ni förstår väl — Mannen Utan Nåd, brukar ni visst kalla honom.»

»Ja, jag förstår.»

»Jo, han skulle ha kafferep hemma hos sig härom dagen för elfva fruar och därför hade han beställt tjugutva bakelser på kondis. Nå nu tyckte de elfva fruarna att det var så ledsamt att gå dit, att de gäfvö återbud allihop.»

»Haha, det var verkligen förskräckligt lustigt!»

»Var det lustigt — o, så våldligt fånig ni kan

PRINS BERNADOTTE MED FAMILJ
I KLINTEHAMN. FOTO FÖR
IDUN AF SV. WENNBERG.

vara! Nej, men det lustiga är att vid det första återbudet telefonerade han till kondis att sända två bakelser mindre. Vid det andra likaså. Och så höll han på elfva gånger och telefonerade om bakelserna, medan de elfva fruarna sutto där och voro vittne till det hela.

— A riveder ci!»

Men innan Bibo hann få sin älskade käppkrycka till munnen igen, var Lizzie där.

»Det är så tråkigt. Hugo har gått och badat och då kommer han inte igen på en timme. Ni badar visst aldrig kallt, ni?»

»Nej, förr få de ta mitt hjärteblod.»

Lizize satte sig ned och såg rakt framför sig.

»Ack, om ni bara kunde tänka er... allting är som en dröm för mig... en ensam människa är ingen människa alls... det måste vara två, ser ni...»

»Ja, minst två,» tyckte Bibo.

»Ni borde allt förlovva er också.»

Bibo höjde händerna avförjande.

»Har ni då aldrig varit kär?»

»Äsch jo, tusen gånger!»

»Ja, sådan där fånig flirt förstås, men riktigt.»

Energisk hufvudskakning.

»Kan ni taga mig i hand på det?»

Bibo ryckte till.

Taga i hand — taga i hand! — Nog hade han väl många gånger svurit på saker och ting, utan att sitta inne med någon absolut vissnet om huru därmed egentligen förhöll sig. Men att taga i hand — det var nu inte brukligt inom hans umgänge. Det ledde tanken tillbaka till gossetiden med dess tro och loften.

»Nej, Gud hjälpe mig, det kan jag inte,» sade Bibo.

»Och hon var söt?»

»Fröken säger det ju själf.»

»Vådligt söt?»

Bibo nickade.

»Och hon höll af er?»

»Inte mycket eller inte länge — jag vet inte rätt hvilketdera.»

»Och så tog det slut?»

»Ja, så tog det slut.»

»Och ni?»

»Jo, sedan dess har jag ständigt haft roligt och sedan dess har jag aldrig varit glad.»

»Men hvarför tog det då slut?»

»Därför att allting måste göra så. Jag anade det förut. — Den som länge väntat på att

blifva skjuten, får nog vara tacksam, när skottet ändtligen går.»

»Aldrig får det taga slut mellan Hugo och mig!»

»Nej, det får det nog aldrig göra.»

»Ser ni, jag brukar tänka så här: hvad gör det hur det är, bara det är han och jag.»

»Jag fruktar att det låter litet gammaldags; därför lofvar jag att inte tala om det för någon. — Men nu skall fröken gå tillbaka till sin lilla mamma inne i salongen. Det kan aldrig vara bra för en nyförlovad fästmo att språka så här länge med Bibo. Krönikan säger ju att jag hvarken har något rykte vare sig att vinna eller förlora. Jag ser ända hit huru gummorna Valentin lägga sina små hufvuden tillhoppa därborta. Kom ihåg att det är oväders-tecken.»

Bibo hade ibland ett sätt att säga saker, ett sätt, som inte visste hvad motsägelse var. Lizzie reste sig, såg på hans fula, härjade tjuftöjksansikte, på hans lugna grå ögon. Så med ens blef hon flammande röd öfver panna och kinder. Hon stampade med foten och sade:

»Det är lögn, allt det där de säga om er, usla, nedriga lögn!»

Bibo svarade ej. Inte ens med en blick. Han tog bara fram sitt cigarrfodral och valde länge ut en cigarr, till dess han hörde sanden sakta knastra, då hon gick.

(Forts.)

PÅ »FERIEKURS» I GREIFSWALD.

DE FERIEKURSER, som hvarje sommar afhållas i den gamla tyska universitetsstaden Greifswald, ha allt lifigare börjat uppmärksammas äfven af svenska deltagare. I år ha de pågått från 14 juli till 2 aug., och Idun har jämte bifogade bild af de svenska deltagarne mottagit följande skildring från en bland deltagarinnorna, hvilken torde kunna intressera särskildt dem bland våra läsare, som måhända ägnat någon tanke åt att själfva bevista en dylik kurs.

Den 13 juli på aftonen hälsades deltagarne i feriekursen välkomna i gymnasiets aula, hvarvid både många och humoristiska tal höllos af professorerna, borgmästaren m. fl. Därför begaf man sig till geografiska sällskapets klubblokal, drack öl och gjorde bekantskaper. Man lärde dock ej känna ens hälften af deltagarne, deras antal uppgår nämligen till mer än 200, af hvilka tyskarne förstas utgöra de öfvervägande. Närmast i antal komma svenskarne, inemot 30. Vidare äro Danmark, Norge, Holland, England, Österrike, Ryssland (t. o. m. Sibirien) och Amerika representerade i feriekursen. De allra flesta deltagarne äro lärare och lärarinnor.

Fyra dagar i veckan knogar man från tidigt på morgonen till sent på aftonen; föreläsningarna börja nämligen redan klockan 8, och vissa dagar äro de ej slut förrän klockan 10 på kvällen.

Naturligtvis kan man ej höra alla; har man varit med om fem eller sex på dagen, är det mer än tillräckligt. Så tycka åtminstone vi utländingar, som ju särskildt måste anstränga oss, om vi skola ha någon behållning af föreläsningarna.

Bland professorerna är konsistorialrådet Cremer mest bekant. Han är nämligen en mycket framstående predikant, känd öfverallt i Tyskland. Han föreläste nu i sommar öfver »Tro och historia». Mycket intressanta voro professor Mies föreläsningar med experiment öfver de nyaste upptäckterna på elektricitetens område. Professorerna Seecks och Credners föredrag öfver konshistoria och geologi, belysta genom scioptikonbilder, voro också mycket besökta.

Hvad som för utländingarne är af vikt, äro de för oss speciellt afsedda tyska öfningarne, som hållas af professor Siebs och privatdocenten doktor Heller. Den senare är mycket populär, i all synnerhet bland damerna. Som totalomdöme om herrar professorer vill jag säga, att de äro alla synnerligen tillmötesgående och älskvärda.

SVENSKA DELTAGARE I ÅRETS FERIEKURS I GREIFSWALD.

För den, som har tid att studera den tyska litteraturen, gafs godt tillfälle därtill, då professor Siebs hade anordnat en utställning af de mera framstående tyska författarnes verk äfvensom en hel del översättningar. Universitetets bibliotek, museer och samlingar äro äfven tillgängliga.

Man arbetar dock ej endast på Greifswalds feriekurser, man roar sig äfven. Torsdagen är en »Freitag», äfvenså nästan hela lördagen, följaktligen har man »Freitag» tre gånger i veckan. An företogs då utflykter till den sköna ön Rügen, än till Stralsund, där det finnes ganska mycket af intresse att se. Hvad som för oss svenskar var särskildt intressant, voro de i museet befintliga gamla handskrifterna af Luther, Gustaf II Adolf, Karl XII m. fl. storheter.

I Stralsund firades just dagen för vårt besök där »Wallensteinfest». Sådan har årligen firats alltsedan 1628, då Wallenstein tvangs att upphäva belägringen af staden. Ja, det vore mycket att berätta om denna gamla stad, men det begränsade utrymmet i Iduns spalter tillåter mig väl knappast att mer orda härom.

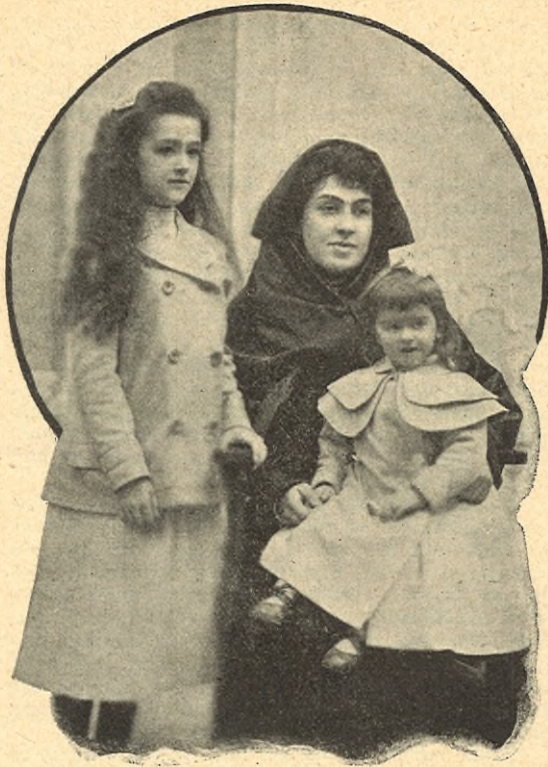
DE NYA ELEKTRISKA SPÅRVÄGSSTALLARNA I GÖTEBORG.

Om fredagsaftnarna hafva »kursisterna» gemyntliga sammankomster, då tal hållas, nationalsånger sjungas och — »last but not least» — öl drickes.

En dag gjorde vi svenskar en fottur till Thordils graf i byn Neunkirchen, ¼ mil från Greifswald och ägnade vår landsmans minne en hyllning i form af en krans på hans kulle.

Ja, detta är i största korthet några ord om »Greifswalder Ferienkursus» sommaren 1902.

H. G.

PRINSESSAN HAIRIE HANEM MED SINA DÖTTRAR ASH-LÉE OCH DI-DA.

UR DAGSKRÖNIKAN.

EN TUNESISK PRINSESSA — MAKA TILL EN SVENSK! Se där den ovanliga bild Idun i dag är i tillfälle presentera för sin läsekrets.

Det är prinsessan Hairie Hanem, dotter till framl. beyen af Tunis, på sin tid sändebud i Paris under Napoleon III:s regering och dennes förtrogne vän.

Vid 18 års ålder förmälde sig prinsessan med Ali Nouri Bey — svensken Gustaf Noring, — hvilken efter sin öfvergång till Islam ingått på den diplomatiska banan och varit ackrediterad å olika platser såväl i Asien som Europa, bl. a. 5 år i Athen. Senast har Ali Nouri Bey varit Turkiets generalkonsul i Rotterdam — en synnerligen framstående plats, från hvilken han nu erhållit afsked efter att hafva fallit i onåd hos sultanen på grund af förmenta politiska stämplingar till förmån för Murad V:s återuppsättande å tronen.

Prinsessan, som erhållit europeisk uppfostran, är en synnerligen intelligent och energisk dam, lifligt intresserad för och understödjande den mo-

derna kvinnorörelsen, som vunnit insteg äfven i Turkiet.

De långväga resandena, som vistats i Stockholm c:a 14 dagar, närmast för att besöka generalkonsul Ali Nouri Beys släktingar af familjen Gernandt, afresa inom närmaste tiden till Frankrike och — eventuelt — Egypten.

DEN TREFLIGA GRUPPBILDEN AF PRINS BERNADOTTE MED FAMILJ, hvilken vi meddela på föregående sida, är tagen i Klintehamn å Gotland, i Pensionat Johanssons trädgård, där den furstliga familjen efter dinern intog kaffe vid en i dagarne från Fridhem företagen utfärd. Vid besöket i Klintehamn besteg prinsfamiljen äfven Klinteberget, hvarifrån man har en vidsträckt och härlig utsikt: här skönjes ända till ett 30-tal af de gotländska templen.

Grefve Carl af Visborg synes å fotografien längst, till vänster med sin armbindel efter den skada han under en ridt för en kort tid sen ådrog sig.

PROFKÖRNINGEN AF DE NYA ELEKTRISKA SPÅRVAGNARNE I GÖTEBORG. VID MAJORNAS SLUTSTATION.

ELEKTRISKA SPÅRVÄGEN i Göteborg har nu blifvit verklighet, så att de goda invånarne i västkustens huvudstad hädaneftter kunna glädja sig åt samma trafikförmåner som södermalmsborna i Stockholm. Daglig profkörning pågår sedan någon tid på linjen Järntorget—Slottskogsgatan och anläggningen i sin helhet skall bli färdig för trafik den 1 november. Våra bilder från den nya trafikleden åteger, förutom vagnstyper, exteriörer af stallarne och af den elektriska kraftstationen.

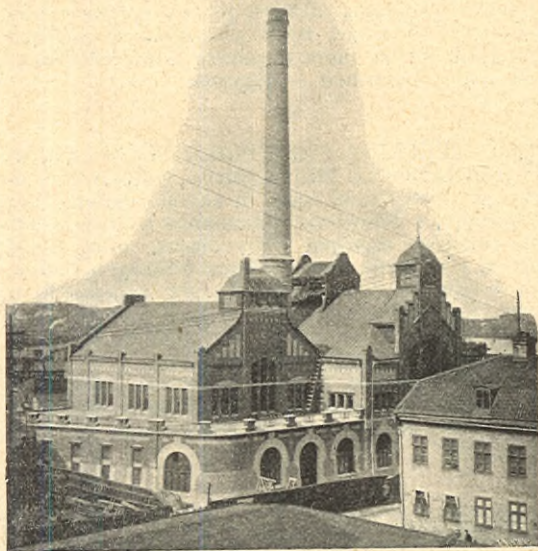
HR ALBERT RANFT SOM GREGOIRE I »NINICHE». A. BLOMBERG FOTO.

FRÖKEN RUSTAN OCH HR ELIASON SOM ÅNKAN SILLERY OCH GREFVE KORNISKI I »NINICHE».

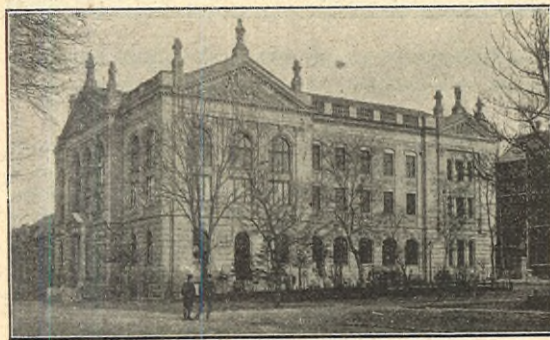

FRU EMMA MEISSNER SOM »NINICHE». ANDRA AKTENS STORA BAL-TOALET.

GÖTEBORGSSPÅRVÄGARNES KRAFTSTATION.
OLGA RINMAN FOTO.

FRIMURARLOGEN I TRONDHJEM. I den serie bilder från konung Oscars norska resa, som meddelades i Idun nr 30, råkade genom förväxling en exteriör af skulpturmuseet i Kristiania att få gälla för den af konungen invigda nya frimurarlogen i Trondhjem. Misstaget, hvilket har sin lätt funna förklaring däruti att vår fotograf under färden tog närmare ett hundratal olikartade plåtar

FRIMURARLOGEN I TRONDHJEM.

af episoder och byggnadsverk, hvadan en förväxling låg nära till hands, rättas härmed, i det en autentisk vy af Trondhjems nya frimurarloge återgifves i dagsnumret.

»DE FÖRBISEDDA.»

VI.

MED INTRESSE har jag i Idun läst uppsatserna om »de förbisedda». Jag fann idén om inrättandet af ett hem för dessa förbisedda storartad. De dåligt afönade, bättre flickorna skulle ju få ett trefligt rum, god mat, hjälp och passning af tjänare samt dessutom en moderlig omvårdnad af föreståndarinnan, allt detta goda för en ringa afgift. Men så kom det ett »aber» med i räkningen. Det skulle ju behövas ett kapital af 40,000 kr. för att underhålla ett sådant hem, beräknadt för 12 flickor. När jag läste detta, baxnade jag. Tänk hvilken oerhörd summa det skulle behövas, för att alla »de förbisedda» (deras antal är väl snart legio) skulle erhålla dylika hem. Så stor summa blir nog ganska svårt att skramla ihop här i vårt fattiga land. Vore det ock en möjlighet att erhålla så mycket penningar, så tror jag dock att det ej blefve en så stor lycka för »de förbisedda», som det vid flyktigt påseende kan synas.

Tänker man noga på saken, börjar den ena skuggsidan efter den andra framträda. Först och främst förlorar den unga kvinnan en stor del af sin frihet och själfständighet, ty det måste ju erkännas att i ett sådant hem blir hvarje medlem i hög grad beroende af föreståndarinnan och i någon mån äfven af sina kamrater. Skall föreståndarinnan hafva en moders skyldigheter, måste

hon äfven äga hennes rättigheter, och den af henne beroende flickan skall känna sig bunden, hur mycket hon än eftersträfvat friheten. Så en sak till. Männe ej den unga kvinnan, som på ett så lättvindigt sätt utan omtanke och bekymmer får nästan allt hvad hon behöfver, till sist förlorar sin själfkänsla, energi och viljekraft? Alla medge nog att kontorister, kassörskor, telegraf- och telefonfröknar m. fl. hafva en själsdödande sysselsättning. Arbetet kan väl till en början vara en smula intressant, men blir man van, går ju allt mekaniskt. Den unga flickan blir som en maskin, hvilken arbetar på samma sätt dag ut och dag in, år ut och år in. Endast på sina fristunder kan hon känna sig som människa igen, kan tänka och handla som en själfständig varelse. Men är hon då medlem af ett af de ofvan omtalade hemmen, blir det liksom att igångsätta maskineriet igen. Hon inträder i sitt rum, där ej en enda möbel intresserar henne, emedan hvarje möbel tillhör andra, och i ett sådant rum måste hon känna sig främmande.

Kommen till det gemensamma matbordet, finner hon kanske att maten ej smakar henne eller att matsedeln blir allt för enförmig. Då kan hon visserligen klaga, men ej lägga två strån i kors för att få det annorlunda. Under dessa enförmiga förhållanden förflyta flere år af hennes ungdom. När hon med tiden fått större lön, kan hon ju söka inackordering hvar hon vill, eller hyra ett möbleradt rum och »äta ute», som många unga kvinnor nu för tiden göra, men detta sistnämnda blir ju både dyrbart och otrefligt i längden.

Skall en flicka af sin lön, låt oss antaga 90 å 100 kronor i månaden, betala 75 kr. för inackordering, så får hon ej mycket pengar öfver, sedan utgiften för kläder, tvätt och dylikt blifvit erlagd. Kanske det räcker till ett och annat nöje, såsom att besöka konserter, teatrar m. m., men att spara något för framtiden blir nog omöjligt.

Jag förstär ej, hur en kvinna kan stå ut med ett sådant maskinmässigt lif, utan något som sporrar viljan och tankekraften och utan något egentligt mål att lefva för.

Jag vet, att det är många, ja kanske de flesta af dessa kvinnor, som finna ett sådant lif odrägligt. Men hvarför då ej skaffa sig ett eget hem så fort som möjligt? »Men då måste jag ju skaffa mig en man och gifta mig» svarar kanske någon af flickorna. Nej det är ej alls nödvändigt. Det finns ju många ugherrar, som ha sitt eget trefliga hem, dit de kunna bjuda sina vänner, hvarför skulle det då vara omöjligt för en ogift kvinna att skaffa sig ett eget hem. Jag påstår, att det går mycket lättare för en kvinna, emedan hon själf kan ordna sitt hem och hafva uppsikt öfver hushållet, då den unge mannen däremot måste blindt lita på sin tjänarinna eller hushållerska. »Men det fordras ju mycket pengar för att sätta bo,» invänder någon. Ja, det är sant, om man på en gång skall köpa allt som hör till ett fulländadt hem. Men om man så småningom samlar till det blifvande hemmet, kan äfven den fattigaste förvärfva sig ett eget hem.

Jag vill härmed komma med ett par förslag. De flesta af de löntagande, bättre flickorna hafva nog någon anhörig, som vore villig att hjälpa dem till en och annan möbel eller husgerådssak. Till en början kunde en sådan flicka hyra ett delvis möbleradt rum och så småningom skaffa sig egna möbler. För att kunna detta, måste hon lefva billigt. Hon bör då skaffa sig ett litet spritkök och själf tillreda åtminstone sina frukostar och kvällsvardar, hvilka då bli betydligt billigare än att »äta ute». En frukost eller kvällsvard, för hvilken man »ute» får betala omkring 50 öre, går ej till mer än omkring 20 öre, då man tillagar den själf. Det blir genast en besparing af omkring 60 öre per dag. Billigare blir det dock, om flere flickor slå sig tillsammans och till en början bilda ett gemensamt hem. De kunna då gemensamt hyra en våning om några rum och kök, hjälpas åt att möblera rummen med hvar sina egna möbler, samt skaffa sig en äldre, snäll och förständig jungfru, som är kunnig i enkel matlagning.

Sedan man skaffat sig nödig köksattiralj (hvilket ej blir så kostsamt, om man tager det enkelt till en början), bör hvar och en tura om att förestå hushållet. De af flickorna, som ej hafva råd att bestå sig med eget rum, få nöja sig med att dela rum med hvarandra. Man får ej hafva så stora pretentioner, då man har ondt om pengar. Då man med tiden får mera godt om pengar, kan man skaffa sig större bekvämligheter. Ju större ett hushåll är, desto mindre blifva omkostnaderna för hvarje medlem af detsamma. Allt efter som lönen och sparpenningen ökas, samlas mer och mer till det egna boet, och till sist kan den unga kvinnan skaffa sig en egen liten våning, hafva en egen tjänarinna och lefva som en drottning i sitt eget lilla rike. Tänk hur härligt för en en-

samtående kvinna att kunna se sig omkring i sitt eget välordnade hem och säga: »Allt detta har jag själf förvärfvat.» När hon så känner sig oberoende och befriad från ekonomiska bekymmer, så kan hon räcka en hjälpsam hand åt sina unga medsystrar, som nyss börjat kampen för tillvaron. Må vi dock alltid minnas: »Ingen seger utan strid». Beräkning och god vilja behövas först som sist.

Är det nu någon som önskar följa mitt råd, så vill jag gärna en annan gång stå till tjänst med att beräkna de första omkostnaderna för »flickornas eget gemensamma hem».

ANN. Y.

HJÄRTATS TUNGOMÅL. FÖR IDUN AF »BERIT BRIT».

FORTS. FR. FÖREG. N.R.

JAG HÖRDE ert barn gråta och bedja om mat, och jag tänkte, att kanske ni ville ha den här.» Hon kände sig, som om hon onödigtvis trängt sig på. Kvinnan såg så avvisande ut, och Signe räckte förläget fram sin 50-öring.

»Å, kära välsignade,» hon nappade hastigt åt sig slanten, vände den fermt mellan fingrarna och tittade långsynt efter, om allt stod rätt till med den; när hon öfvertygat sig därom, lät hon den behändigt slinka ned i sin ficka och öppnade dörren på vid gavel.

»Ja, var så god och stig in.» Hon torkade med förklädet af en stol, som hon satte fram åt Signe. »Kära välsignade, frun kan tro, att jag har'ert allt så svårt så. Gammal är jag och värkbruten; gikten sitter i höften på mig och så skall man ha en besvärlig unge att taga vara på.»

Hon visade på en liten flicka om fem år, som satt borta i en vrå och tittade under lugg på den främmande. Håret hängde i täta svarta lockar ned omkring hennes ansikte och i famnen höll hon i stället för docka ett vedträ omlindadt med en bomullstrasa. Kvinnan linkade bort till henne, hela tiden hållande handen stödjande mot sin värkande höft och då och då stönande af smärta.

»Kom fram, Anna, och hälsa på frun, det är inte min unge, skall frun veta,» fortsatte hon och drog den motsträfviga flickan fram till Signe, »jag bor egentligen ensam i det här rummet och därinne,» hon visade med tummen mot en dörr midt emot, »bor tösen här med sin mor. Ungen har kommit till i onödan, som frun kan förstå, men fadern betalar då ordentligt för henne. Modern är en duktig människa, om hon inte hade kommit på den slarfvida sidan. Nu är hon borta med en bekant,» sade den gamla menande, »och jag tar vara på tösongen, men så sätter gikten åt mig ibland, och i dag har jag inte en gång kunnat komma utom dörren för att skaffa lite mat.»

Signe hörde de sista orden, som i en dröm, långt borta ifrån.

Hon hade tagit barnets lilla, smutsiga hand, dragit henne in till sig och strukit upp håret ur pannan, för att bättre kunna se hennes ansikte. Kvinnan hade icke behöft orda så vidt och bredt om, att det icke var hennes barn; vid första ögonkastet såg Signe, hvar den lilla hörde.

Före deras giftermål hade hennes man med ånger och grämlse omtalat för henne, att han haft en förbindelse med en annan kvinna; att där fanns ett barn, en liten flicka; att modern var en lättsinnig kvinna, men att hon nog toge vara på barnet än så länge. Han betalade rundligt för flickans underhåll, och Signe skulle lofva honom, att detta blefve första och sista gången, de talade om saken. Hon gaf motvilligt sitt löfte, men barnet kom ofta i hennes tankar, och sedan Elsa föddes, hade hon knappt någonsin varit fri för den aggrande tanken på det främmande barnet. Den lilla var ju hennes mans äldsta dotter, hade äldre rättigheter än Elsa. Hon började få en känsla af, att det hon gaf sitt eget barn, där det satt i hemmets värme och skydd, det tog hon från ett annat, som stod ute på gatan i mörkret och frös; värnlöst för alla vindar.

Här framför henne stod nu detta barn, öfvergifvet och vanvårdadt, men trots ansiktets blekhet och smuts kunde ingen taga miste på, hvems barn den lilla var; hvarje drag i hennes ansikte hade en så tydlig likhet, icke med doktor Granes, ty han hade ljust hår och blå ögon, utan med hans mors, den gamla fru Granes. Hennes vore de mörka ögonen, den raka näsan och den korta öfverläppen, och hvad mer var; Signe hade ofta hört sin man tala om, att hans mor, medan hennes hår ännu var svart, ja, hela sitt lif, haft en grå hårlock vid ena tinningen. Det var en egendomlighet i hennes släkt, och ännu egendomligare var, att det ofta hoppade öfver en generation.

Verksamaste och mest styrkande näringsmedel för vuxna och barn. Med glänsande resultat förordadt af Läkare-auktoriteter. Stärker närverna och förhöjer kroppbyggnadens alla delar.

SANATOGEN

Prospekt sändas gratis och franco genom Generalagenturen Josephson & Reteike, Göteborg.
Erhålles å alla apotek och kemikalieaffärer
Tillverkare: Bauer & Cie, Berlin S. O.

Han själf hade icke detta släkthemärke, och han hade redan många gånger förgäfvets letat efter den gråa strimman bland Elsas gyllene lockar, men när Signe sköt upp lilla Annas hopstrasslade hår för att bättre kunna se hennes ansikte, blef hon varse, att från barnets vänstra tinning uppåt gick ett smalt silfverband af nästan hvitt hår. Släkthemärket, som hennes man skattade så högt, hade den lilla förskjutna fått.

Det var storm i Signes själ. Hon sköt flickan ifrån sig och reste sig upp.

»Jag får gå nu,» stammade hon, »här är så kvafv!» men när hon såg barnet stå där med det utklädda vedträet alltjämt tryckt till sitt bröst, kom hon ihåg dockan. Hon tog mekaniskt upp den ur väskan och räckte den till flickan. Den lilla grep girigt efter den glänsande leksaken och kvinnan uttömde sig i tacksägelse, under det hon följde Signe ut.

Det dröjde ännu några minuter innan majorskan kom, så att Signe fick litet tid att hämta sig, men från den stunden var flickan med släktens kännemärke, barnet som »kommit till i onödan», icke en dag ur hennes tankar.

Hon gick och teg för sin man. Hon hade ju lofvat, att inte beröra saken vidare, men nästa gång majorskan for ut, var Signe med igen. Hon fick ingor ro för än hon återsett barnet.

Hon väntade tills majorskan Helt gått upp till sin väninna, så knackade hon på hos den gamla kvinnan. Hon var rädd, att Annas mor skulle vara hemma och ville höra efter det först, men nej, hon var alltjämt borta, försäkrade kvinnan.

Rummets utseende var sig likt; icke fattigt men slarfvigt och ofrefligt. Liksom förra gången satt flickan på en pall borta i vrån, men nu hade hon i sina armar, i stället för vedträet, dockan, som hon fått vid Signes första besök. Hon tycktes ej längre vara så rädd; hon reste sig själfmant upp och kom långsamt fram ur sin vrå och när Signe visade henne en stor apelsin, som hon tagit fram ur sin väska, vågade sig den lilla ända fram till henne. Hon fick apelsinen i sin lediga hand, i den andra höll hon dockan, och så lyftade Signe henne upp i sitt knä, utan att hon gjorde motstånd; ja, hon satte sig till och med bekvämt tillrätta och räckte utan ett ord fram dockan, för att Signe skulle se, att hon hade den kvar.

»Har en sett en sådan unge,» utbrast kvinnan, »jo, frun kan tro, hon är tokig i den dockan och hon har suttit här och passat på i fönstret, om inte frun skulle komma, för 'hon kommer nog igen, har hon sagt, som om inte det skulle vara nog, att en så fin fru har kommit hit en gång. Så fint knä har du aldrig suttit på, du, och aldrig blir det heller mer och så grant du har fått. Tacka då åtminstone den vackra frun,» sade kvinnan inställsamt.

Flickan lade dockan i sitt knä, flyttade apelsinen öfver i sin vänstra hand och berörde med sin lilla smutsiga högra helt lätt Signes kind. »Tack, säja fjun,» sade hon.

Kvinnan ryckte omildt ned hennes arm och ruskade den.

»Skäms du inte, du tykna unge, att sticka fram dina svarta tassar, nu ger frun dig aldrig mer något vackert.»

Barnet drog sig undan hennes grepp och såg undrande upp i Signes ansikte, men då hon intet värre såg än ett par darrande läppar och ett par stora tårar, som långsamt rullade utför de bleka kinderna, så satte hon sig bättre upp, lutade hufvudet tillbaka mot den mjuka sidenkappan och kastade från sin trygga ställning en trotsig blick på sin plågoande.

Signe hörde majorskans röst i trapporna; hon kysste flickan på pannan, satte ned henne på golvet och gick ut.

Hon skulle icke komma dit vidare innan de flyttade ut på landet, ty tillsyningsföreningen upphörde med sitt arbete under sommarmånaderna, men tanken på flickan förföljde henne. Om hon bara vågat tala med sin man, men hon vågade ej, hon hade ju lofvat att tåga.

Så satt hon en vacker vårdag vid fönstret i sitt lilla soliga vardagsrum och sydde på en hvit muslinsklädning åt Elsa, men tankarne blefvo henne för tunga; hon lät arbetet sjunka ned i knäet och satt och såg frånvarande framför sig.

Det angränsande rummet, hvars dörr stod öppen, var doktor Granes arbetsrum. Det var ett komfortabelt möbleradt rum efter tidens smak. Den ena tunga skinnklädda stolen bredvid den andra sträckte sin tomma, djupa famn inbjudande mot den lättjefulle: en kolossal soffa i samma stil och dito bord fulländade det hela. Vid ena väggen stod doktors skrivbord och de andra tre voro upptagna af bokhyllor, där tänkarens många tankar och de vises vetenskapliga rön trängdes med hvarandra i sina solida band af svart, brunt eller rödt läder med guldbokstäfver på ryggen, och liksom skummet stiger upp till ytan, fanns

här på den öfversta hyllan en massa häftade böcker: dagens lättare litteratur, stundens hugskott, skrifna till tidfördrif, lätt lästa och snart glömda.

Vid skrifbordet satt doktor Grane. Han hade lagt ned pennan och satt och såg genom den halföppna dörren in i sin hustrus rum. Hon hade blifvit blek och tyst på sista tiden, tänkte han, och satt ofta, liksom nu, alldeles försjunken i tankar. Han hade börjat blifva orolig. Hvad kunde väl fattas henne?

»Signe!»

Hon spratt till och rodnade, då hon hörde sitt namn. Hon reste sig hastigt upp och kom in till honom med arbetet ännu i handen. Hon satte sig på en stol bredvid skrifbordet.

»Hvad fattas dig, Signe?»

»Mig, ah, det är ingenting. Jo,» fortsatte hon hastigt, »det är något, något, som jag ej kan få ur mina tankar. Det är en förfärlig, förfärlig orätt och det är därför jag ej kan få det ur tankarna. Blif ej ond på mig, Olof, käre Olof! Jag bryter mitt löfte; jag vet det, men jag måste bara för en enda gång. Olof, du vet inte -- jag kunde inte rå för det -- men jag har sett ditt barn; flickan, du vet.»

Han sprang upp med ett utrop och började gå af och an på golvet och hon fortsatte. Hastigt, nervöst kommo orden, hennes tunga kändes alldeles torr, men hon måste tala om allt nu, när hon en gång börjat. Hon försökte vara lugn; satt och stack upp och ned med synålen i det tunna muslinet och vågade ej se upp på mannen, som fortsatte att gå fram och tillbaka.

Hon talade om, hur lik flickan var farmodern. »Du vet, Olof, din mor har en hvit lock vid vänstra tinningen?»

»Ja, hur då?» Han stannade framför henne; blek, med halföppna läppar.

»Och du har sagt mig, att det är ett släkdrag, som brukar hoppa öfver en generation.»

»Ja, ja -- hvad då -- hvad då!»

»När jag sköt upp flickans hår ur pannan, såg jag, att hon hade en smal hvit lock vid sin vänstra tinning.»

Med ett stönande sjönk han ned i en stol och dolde sitt ansikte i händerna.

Hustrun fortsatte. Hon talade lugnare och mera sammanhängande nu. Tårarna droppade stilla ned på hennes lilla dotters hvita klädning.

»Jag har tänkt på henne alltid, Olof, och mer sedan Elsa blef född, och när jag nu har sett henne, får jag ingen ro. Hos modern kan hon icke vara, hon blir fördärfvad till kropp och själ och vi ha ju ansvaret för henne; det kunna vi aldrig afskudda oss. Hon är Elsas syster och din dotter, ja, hon är till och med den äldsta. Inte skola vi låta Elsas syster växa upp i smutsen på gatan. Om du ville låta mig få taga henne hit, Olof; jag skulle göra mitt yttersta för henne, det lofvar jag. Tror du, att min kärlek skulle svikta, så kan du väl åtminstone tro, att jag skulle hålla ut af plikt känsla, för min egen sinnesro.»

»Ja, ja; jag tror nog på dig, men det är jag, som inte kan. Det är den dagliga förebräelsen och så skammen.»

»Förebräelsen försvinner, när du intet mer har att förebrå dig. En orätt kan ej göras ogjord, men den kan försonas, och skammen, att ha henne här i vårt fredade hem, är ingen, men skammen att ha Elsas syster på gatan, är stor.»

Signe reste sig upp. Hon kysste mannens nedböjda hufvud och han kände hennes varma tårar falla på sina händer.

»Nu går jag, min älskade, men aldrig kan du göra mig större glädje i lifvet, Olof, än om du gifver mig barnet.»

Hon gick stilla ut ur rummet, lämnade honom att ensam utkämpa striden med sig själf.

Några dagar därefter kom hon in i hans rum för att hämta en bok. Han satt vid sitt skrifbord och läste. Han såg icke upp, men när hon stod med handen på läset och skulle gå igen, sade han liksom i förbigående:

»Minns du, hvad du bad mig härom dagen Signe, om flickan, du vet?»

»Ja, visst minns jag.»

»Jag har varit hos mamma i dag,» fortsatte han, »jag talade om alltsammans för henne,» hantystnade.

»Nå,» Signe stod ännu med handen på läset, »hvad sade hon?»

»Hon sade, att med en sådan hustru, som du, både kunde och skulle jag göra det; så att jag skall väl försöka ordna det då, som du vill, men när kan jag ej säga. Jag får tala med modern, så att vi få ett formligt aftal, du förstår. Nå, är du nu nöjd?»

Om hon var nöjd! Hon skulle velat kasta sig i hans famn och gråta af glädje, men hon gjorde det ej. Hon kände hans atsky för scener och hon insåg mycket väl, att ju lugnare hon tog saken, ju lättare skulle det blifva för honom. Därför sade hon bara:

Förnämsta tvättmedel

äro och förblifva dock vid finare tvätt

HYLINS

Ekonomi-Tvål

och vid gröfre tvätt (byk)

HYLINS

Prima Tvätt-Tvål

»Nog är jag nöjd, käre Olof,» och så gick hon, men inte för att sätta sig att läsa i boken, som hon hämtat, utan direkt in i barnkammaren till Elsa, tog henne upp i sin famn och grät en riktig tåreflod öfver det förvånade fliekbarnets lilla ljusa hufvud.

Då doktor Granes åter flyttat in till staden efter sin sommarvistelse i Signes föräldrahem på landet, for Signe bort för att hälsa på en gift syster. Hon stannade hos denna en vecka och när hon återkom, var hennes man henne till mötes vid järnvägsstationen. När de sutto i droskan och körde hemåt, sade doktor Grane:

»Jag har en öfverraskning åt dig därhemma, Signe.»

»En öfverraskning -- till mig! Åh -- Olof -- är det?» hon såg tacksamt på honom.

»Ja, det är barnet. Aftalet med modern och allt det där gick lätt nog, hon var ej alls angelägen att behålla flickan, men det är värre med barnet. Jag vet inte, hvad vi skola taga oss till med henne, hon förefaller vara alldeles förskrämd. Jag for dit ut i eftermiddag och hämtade henne. Hon hvarken skrek eller stretade emot, bara lät sig viljelöst tagas och hon har inte sagt ett ord sedan heller, förrän då Kristin ville taga ifrån henne en liten smutsig docka, som hon hade i handen, då gaf hon till ett sådant förtviflans anskri, att vi måste låta henne behålla dockan.»

»Det var nog den dockan, jag hade gifvit henne, Olof. Ser du, hon är åtminstone trofast.»

»Ja, det måtte hon verkligen vara, för jag visade henne alla Elsas härligheter, men hon brydde sig om ingenting; höll bara den lilla gråa trasan hårdt intill sig och teg. Kristine badade henne och försökte gifva henne litet mat, men hon höll läpparna hårdt slutna och tog inte emot en enda sked och då fanns det inget annat råd, än att stoppa henne i säng. Vi ha bäddat åt henne på soffan i barnkammaren; jag vill inte ställa om något annat för henne, innan du kom hem. Mätte du bara inte få för stora bekymmer af henne, hon har ett styft sinne, är jag rädd.»

(Forts.)

DJURGÅRDSTEATERN, som obegripligt nog i hela två månaders tid kunnat draga publiken till sig med det banala vatietygcket »Solstrålen» (Das süsse Mädel), har gripit ett djupt tag i fjärdingen och fiskat upp den gamla bekanta komedioperetten »Niniche». Greppet har visat sig vara godt: operetten gjorde vid sin nya premiär storsående lycka och kommer tydligen att befria direktör Ranft från alla bekymmer för någon ny pjäs under denna sommarsäsong. »Niniche», som vid sitt första framträdande för 25 år sedan ansågs så ytterst vågad, förefaller nu helt oskyldig i jämförelse med en mängd andra stycken, med hvilka hr Ranft under de senaste åren undfågnat publiken. Men den har därjämte ett stort företräde framför många af dessa: den är verkligen rolig. Utförandet på Djurgårdsteatern är också på det hela taget mycket godt. Särskildt framträder naturligtvis fru Meissner i titelrollen, hvars sångnummet hon pikant föredrager, och där hon briljerar i utsökta toaletter. Jämte henne böra särskildt nämnas fröken Rustan som änkan Sillery samt hrr Eliason som greve Corniski, Bror Olson som Anatole, hr Ranft i sin gamla glansroll som badaren Gregoire och hr V. Lundberg som grevens sekreterare. Bifallet var hela aftonen synnerligen lifligt.

Ovalin,

Nytt, patenteradt äggkonserveringsmedel.

Föreståndarinnan för Fackskolan för huslig ekonomi i Upsala, fröken Ida Norrby, intygar den 31 januari 1902, att af ägg, som i början af oktober 1901 konserverats med Ovalin, hvitan godt kunnat slås upp till skum samt att äggen för öfrigt i likhet med färska ägg kunde användas såväl till förvaring som stekning och löskokning (förvaringstid 4 månader).

Lektorn vid Ultuna Landtbruksinstitutet Hr E. Peterson, intygar, att ägg som konserverats med Ovalin och förvarats 1 år och 3 dagar vid prof visat sig lika med färska ägg såväl till smak, lukt och utseende, samt att efter kokningen intet spår af det använda konserveringsmedlet kunde upptäckas.

Aktiebolaget OVALIN, Upsala. Partiförsäljning genom Henrik Gahns Aseptin Amykos Aktiebolag, Upsala & Stockholm.

Lördag: Grönsoppa; ugnstekta helgef-lundra med potatis.

RECEPT:

Kräftsoppa (f. 6 pers.). Vatten, 2 näfvar groft salt, 40 medelstora kräftor, 1 hg. smör, 2 franska bröd, 2—2 o. 1 half lit. fisk- eller köttbuljong.

Beredning: Kräftorna läggas i kokande, saltadt vatten och få koka 15—20 min., hvarefter de tagas upp med hålslef och få afrinna. Stjärtar och klor urrensas, och skalens stötas med smöret. Skalen läggas i en kastrull tillika med bröden, den kokande buljongen (hålst fiskbuljong) tillsättes, och soppan får på sakta eld småkoka omkr. 1 tim. Soppan passerar därefter, kräftstjärtarna läggas i, och soppan serveras mycket varm.

Behöfver soppan färgas, bör detta ske med kräftsmör och ej med karmin.

Stufvade bondböner (f. 6 personer). 1 lit. spritade böner, 2 morötter, 2 lit. vatten, 1 o. 1 half msk. smör, 3 msk. mjöl, 3 kkr. mjölk, salt, socker, 2 msk. hackad persilja.

Beredning: Bönorna spritas och grodden borttages. De nedläggas i kokande, saltadt vatten, och då de äro kokta, iläggas de sköljda, skrapade och i tunna skivor skurna morötterna. Då allt är kokt, uppslås det i dukslag att afrinna. Smör och mjöl sammanfräsas, 2 kkr. af bönspadet samt mjölken påspädes och afredningen får koka 10 min. Böner och morötter iläggas, den hackade persiljan tillsättes, och stufningen afsmakas.

Ugnstekta helgef-lundra (f. 6 pers.). 1 kg. helgef-lundra, 1 tsk. ättika, 2 msk. smör, 4 msk. stötta skorpor, saften af en half citron.

1 citron och persilja till garnering.

Nyhet!
Göteborgs
Kexfabriks
Cream Crackers.
Bästa smörgåskex! (1)

Beredning: Fisken rensas, sköljes och den mörka sidan skällas med hett vatten. Därefter ingnides den med utspädd ättika och får ligga i saltadt vatten 1 tim. (2 lit. vatten, 3 msk. salt). Fisken upptages därefter och aftorkas med en duk, skäras på ena sidan och lägges därefter i en plåtpanna, smord på så stor yta, som fisken upptager. Resten af smöret delas i små flockar och lägges ofvanpå fisken, som därefter beströs med stötta skorpor och insättes i ganska varm ugn. Då den är brun, spädes den med kokande vatten (omkr. 3 kkr.) och överöses hvar tionde minut. Till stekningen åtgår omkr. 1 tim. Då fisken är stekt, uppläggas den på fat; säsen silas och tillsättes med citronsaften samt afsmakas med salt och socker.

Fisken garneras med persilja och citronen skuren i skivor. Säsen serveras i särskild såsskål.

Njursoppa (f. 6 pers.). 3 färdjurar, 2 hg. benfritt kött, salt, hvitpeppar, 1 liten portug. lök, 2 msk. smör, 1 msk. mjöl, 1 och en half msk. risgryn, en half knippa persilja, 2 lit. buljong.

Beredning: Njurarna och köttet

skäras i små tärningar, hvilka kryddas med peppar och salt. Löken skalas, hackas fint och fräses tillika med köttet i smöret omkr. 10 min. Mjöljet jämte risgrynen, persiljeknippan och buljongen tillsättes. Då köttet är fullkomligt mörkt, silas soppan upp, och fettets afskummas noga. Köttet och njurarna stötas och passerar genom hårsikt. Den passerade massan blandas i soppan, som därefter får ett uppkok.

Om så önskas, tillsättes soppan med litet vin eller kurrupulver. Den serveras med rostadt bröd.

Blanc-manger (f. 6 pers.) 5 del. grädde, 3 msk. strösocker eller vaniljsocker, 4 blad gelatin, 2 msk. ljumt vatten, sylt och biscuit till garnering.

Beredning: Grädden vispas med sockret till hårdt skum. Gelatinet sköljes och upplöses i det ljumma vattnet och nedröres försiktigt i gräddskummet, tills allt är väl omlandadt. Blanc-manger'n slås därefter upp i geléskål att stelna, hvarefter den garneras med sylt och biscuit.

Fläskkotletter (f. 6 pers.). 12 fläskkotletter, 1 citron, 3 msk. smält smör, 1 msk. salt, 1 tsk. hvitpeppar, 1 kkr. stötta skorpor, 2 msk. hackad persilja.

Till stekning: 2 msk. smör.

Beredning: Fläskkotletterna ansas och bultas väl, begjutas med citronsafte och få ligga på hvarandra en half tim. De penslas därefter med det smälta smöret och vändas i en blandning af saltet, hvitpepparen, de stötta skorpor och persiljan. Det kalla smöret upphetas i en stekpanna, kotletterna iläggas och brynas väl, hvarefter litet vatten påspädes. Lock pålägges och kotletterna få genomsteka omkr. en kvarts tim. De uppläggas på varmt fat, stekpannan urvispas med litet kokande vat-

A. B. FREJA-MAGASINET
Specialaffär för Damartiklar
STOCKHOLM
FÖRSÄLJNINGLOKALER:
18 HUMLEGÅRDSGATAN 18
29 DROTNINGGATAN 29
KONTOR och LAGER:
18 HUMLEGÅRDSGATAN 18

ten, som slås öfver kotletterna. Om så önskas, tillsättes säsen med citronsaft.

LÄKARERÅD

ENHVAR af Iduns läsarinor äger att å denna afdelning erhålla fria läkarråd. Förfrågningar insändas till redaktionen med påskrift: »Till Iduns läkare».

B-Y A-R. Hon bör i alla händelser äta litet och ofta (ungefär hvarannan timme), men för öfrigt vore det väl allt skäl, att hon personligen vände sig till läkare.

A-A NILSSON. Af eder beskrifning att döma är detta eczem, som lämpligast bör skonas från alla tvättningar och blott pudras flere gånger dagligen (och äfven nätterna) med talk, försatt med 2proc. carbolsyra. Om ni i öfrigt kan ha varit utsatt för någon smitta, kunna vi naturligtvis ej utan undersökning säga eder.

MARGIT. 1) Omöjligt att besvara utan tillfälle att undersöka mage, hjärta, o. s. v. 2) Sköljningar med s. k. nåsdusch (kan köpas på närmaste apotek) med ljumt Emservatten hvarje kväll. Får ni tillfälle därtill, bör ni ej försumma att rådfråga specialist (öronläkare).

MALIN. Alla medel, utom de två i brevet nämnda, hjälpa blott tillfälligt (d. v. s. några dagar) och förvärra det onda, hvarför ni bör aktas er för dem.

KÖKSALMANACK

Redigerad af

FACKSKOLAN FÖR HUSLIG EKONOMI I UPSALA.

(Föreståndarinnan: fröken Ida Norrby.)

FÖRSLAG TILL MATORDNING FÖR VECKAN 10—16 AUG. 1902.

Söndag: Kräftsoppa; rostbiff med lök och potatis; kronärtskockor med rördt smör; jordgubbar med frusen grädde.

Måndag: Stekt fläsk med stufvade bondböner; filmjöl.

Tisdag: Kall rostbiff med grönsallad; hallon och grädde.

Onsdag: Fläskkotletter med arter; krusbärssoppa.

Torsdag: Njursoppa; gräddvåfflor med sylt.

Fredag: Kalkfkyckling med potatis; blancmanger med biscuit.

Köp svart Siden!

Begär mönster af vårt garanterade solida siden från 90 öre till 13 kronor pr meter.

Specialitet: Nyaste sidentyger för brud-, sällskaps- och promenadtoalletter, äfven kulörta och hvita.

Vi sälja i Sverige direkt till privata och sända de utvalda sidentygerna tullfritt och franko till bostaden.

Schweizer & Co., Luzern (Schweiz).

— Siden-Export. —

Stockholms Dagblad

Morgon- och Aftontidning. Observera Stockholms Dagblads rikhaltiga, lättlästa, illustrerade **Söndagsnummer.**

GOSS-KOSTYMER bäst och billigast från **AXEL JOHANSSON**, Regeringsgat. 65 Stockholm. Begär illustr. priskurant.

Hygieniska Dambindlar VESTA

äro hälsosammast: emedan de absolut skydda mot förkylningar; angenämast: emedan de äro stickade af mjukt material och därför behagliga att bära; billigast: emedan de äro tvättbara och kunna användas i många år.

Pris: I kartonger om 6 styck. med lifband kr. 4: 50. Tillhandahållas å alla apotek, sjukvårdsaffärer m. m.

Fröjd åt de unga landet rundt

Kamraten

kan hvarje ungdomens vän bereda genom att för den ringa summan af 3 kr. för år 1902 prenumerera på »Kamraten, illustrerad tidning för Sveriges ungdom», som utkommer med sin 10:de årgång under redaktion af Frithiof Hellberg och Johan Nordling och under medverkan af flere bland vårt lands högst uppskattade ungdomsförfattare och tecknare. Med sitt omsorgsfullt valda och omväxlande innehåll är Kamraten lika väl ägnad för flickor som för gossar, hvilka i dess uppfostrande och lärrika uppsatser, i dess underhållande berättelser och skildringar från alla historiens, vetenskapsens och fantasiens områden, i dess rikhaltiga afdelningar för idrott, slöjd och

lekar, i dess talrika intressanta pristäffingar af skilda slag finna outtömliga källor af ädel underhållning och roande förströelse. Bland de många nyheterna i Kamratens innehåll för innevarande år kan nämnas en genom hela årgången fortlöpande följetong: »Dödshålans hemlighet», hvilken ovanligt spännande och intressanta äfventyrsberättelse med sina talrika illustrationer i bokhandelsvärde ensam motsvarar hela prenumerationspriset. Genom sin varmt fosterländska och verkligt ungdomsfriska anda har Kamraten i lika hög grad förvärfvat målsmannens som ungdomens sympatier och därigenom för hvarje år allt mera befast sin rangställning som

vårt lands erkänt bästa ungdomstidning.

Frostfjärillim (Brumata)
jämte därtill hörande pappergördel.
Att skydda fruktträd från mask.
I burkar om kg. 1 3 5.
Kr. 1: 50 4 6: 50.
Beordra nu **Sellberg & Co Fröhandel, Stockholm.**
Priskurant på Blomsterlökar sändes franko.

Fru Örns Atelier,
STOCKHOLM,
19 Tunnelgatan 19.
Specialité: Kappor, Promenadkostymer, Brudutstyrlar.
Londoner-, Pariser-, Wiener-mode.

Aug. Hoffmann
Kungl. Hofleverantör.
Pianofabrik
18 Lästmakaregatan 18.
Obs. Instrumenter uthyras.

ÄN HÄR, ÄN DÄR, ÖFVERALLT! Vy- och illustrerade Breff kort efterfrågas. In-sänd 60 öre, erhållas som prof 20 olika kort, där-jämte andra profver. *John Fröberg, Finspong.*

GRETA. Se svar till Z-A i n:r 1 Kaffe bör ni dricka högst en gång om dagen.

HANNA L-N. Sannolikt beroende på blodbrist i hjärnan. Se i öfrigt svaret till Götha i n:r 14.

D:r -d.

FRÅGOR

ÄNHVAR af Iduns läsarinna öger att ä denna afdelning framställa förfrågningar rörande husliga eller andra angelägenheter till besvarande af läsekretsen. Äro frågorna af den art, att de rätteligen höra hemma i annonsafdelningen, intagas de dock icke.

N:r 381. Hur insaltas kräftstjartar? Har försökt, men ej lyckats.

Signe B.

N:r 382. Hvad fordras för att få komma in vid Röda korset? Kan man få en sjuksköterskeplats, om man genomgått en samaritkurs, och hur skall man genomgå en sådan? Hur dyr blir en sådan kurs?

Maja 1902.

N:r 383. Vill någon, som har full kännedom om villkoren för att komma in vid Sabbatsbergs sjukhus i Stockholm, säga mig dem? Hur lång är kursen? Får man husrum och mat där? Har försökt komma in vid Sophiahemmet, men är för ung (18 år).

Yrsa Hej.

N:r 384. Hvert skall man vända sig

för att få upplysning om verkligt goda pensionat i Frankrike, Schweiz och Italien?

Yrsa Hej.

N:r 385. Hur skall jag göra för att få mina småhår att växa?

Yrsa Hej.

N:r 386. Till hvem skall man vända sig för att få rätt till att öfersätta böcker från norskan?

Märta.

N:r 387. Hvarest i Skandinavien utbildas de skickligaste barnmorskorna. Huru lång är kursen?

Energi.

N:r 388. Har en sjuksköterska god förtjänst i Amerika?

Yrsa Hej.

N:r 389. Hvar skall jag få melodien till folkdansen »Snurrebock».

Yrsa Hej.

N:r 390. Kan någon gifva mig anvisning på någon lättfattlig lärobok i psykologi?

Märta.

N:r 391. Hvad fordras för att bli slöjdlärarinna? Huru stor blefve kostnaden?

X.

N:r 392. Huru tvättas vita läderskärp?

ABC.

SVAR

ÄNHVAR af Iduns läsarinna uppmanas blifvit att till inbördes nytta i mån af förmåga besvara insända frågor. Svaren insändas till redaktionen, och angives all tid tydligt nummer å den fråga de gälla. Åt de tre af våra läsarinna, som under årets lopp tillfyllstgörande besvarat det största antal frågor, komma vi som en uppmaning att vid dess slut utdela tre prispennar bestående af 25 kronor. För den skall bör en svar, som insänder svar, alltid underteckna med samma signatur.

N:r 12. Ett bra medel mot pormaskar är att tvätta huden med ljumt vatten och grönsåpa. Att klämma ut maskarne, då de blifvit mogna, är ett bra sätt att få dem aflägsnade, men man måste göra det försiktigt, så att ej huden skadas.

Ann Y.

N:r 13. Hvem som hälst, som öger

kvadrilj, högre skolrid, körskolan och många vackra praktkvadriljer. Hårtill behöfs nog er vighet och styrka för att kunna handleda djuren. Om det är er verkliga afsikt att välja denna bana, kan ni aldrig vända er till någon mera lämplig än direktör Carré. Ty enligt samstämmigt vittnesbörd af alla de artister, hvilkas biografier återfinnas i Svenska Dagbladet under rubriken »Cirkusprofilen» af märket »Cadets», lär direktör Carré vara »den bästa cirkusdirektör i världen».

Lycka till! att få följa er kallelse önskar en, som själf en gång drömt om att få välja detta yrke, men som af fördomar o. d. hållits tillbaka. Svar inom 8 dagar till

Lucie, Iduns expedition.

N:r 49. Håren borttagas lämpligast medelst behandling med elektrolys. Sådant behandling meddelas bl. a. af fru F Vendrich i Köpenhamn och i hennes filialklinik i Malmö (102, Norra Vallgatan).

Wellede.

N:r 4. Ett nytt medel för borttagande af grovande härväxt finnes hos Nordiska kompaniet, Stureplan 6, Stockholm. Detta nya medel kallas »Dr. Thomsens luktfria Lepilatorium i pulverform», och lär aflägsna håren på några minuter. Skall vara fullkomligt oskadligt och luktfritt. Priss pr ask 3 kr.

Fru Brita.

N:r 57. Ridklubb pågår hvarje år i Göteborg.

Olga.

N:r 59. Vänd er direkt till Slöjd-föreningen. Jag kan annars ge er ritning och skrifning på en praktisk lavoar.

Olga.

N:r 60. I n:r 10 af Idun för i år förekommer ennovs, hvari »Geneloge» erbjuder sig att utföra släktforskningar.

Olga.

N:r 62. Kendall's Lanolincremetvål försäljes i parti af hr Rudolf Jeanson, Stadsgården 14, i munit i åtskilliga parfymaffärer i Stockholm, antagligen hos fru O. Stråle, Drottninggatan.

Olga.

N:r 69. Till små smärkor passa följande: 1) Smör och mjöl fräsas i en panna, spådes med champignonsås och litet

No 4711
Familje-Tvål
billig — varaktig.
Försäljes i 1/2-kilo-paket à kr. 1: 25, innehållande 5 stora eller 8 mindre tvålar i olika färger och lukter.

grädde, hvarefter ilägges champignoner, tryffel och finskuren förväld kalfrässa, salt, hvitpeppar, 2 äggulor. 2) Smör och mjöl som ofvan, ljus buljong eller grädde, finskuret hönskött, champignoner, salt, hvitpeppar, 3 äggulor. 3) Smör och mjöl, grädde, finskuren kokt fisk, salt, litet socker, muskotblomma, afredes ytterligare med ett par äggulor.

4) En förväld kalhfjärna och dito brässa finhackas och stufvas med smör, mjöl, grädde, salt och litet hvitpeppar. Några ägg vispas och iblandas.

5) 3 del. skirdt smör röres hvitt och blandas med 8 äggulor, en i sänder, 2 a 3 skedar rifven ost, en sked socker, 2 mat. l. mjöl, 2 matsk. grädde och 7e till skum slagna hvitorna. (Detta är, som syns, en stor sats).

6) (falsk ostronstufning). En kalfrässa förvälles, skivvas, doppas hastigt i hett smör och fräses på bägge sidor. Medan den är varm, skäres den i bitar och lägges i ostronskal eller småkor. litet citronsaft och steksmör drypes öfver jämte finhackade sardeller. Insättes i ugnen att bli genomteta.

För öfrigt passa stufningar af sparris, kräftstjartar eller hummer, räkor, murklor o. s. v.

Olga.

N:r 74. Ett godt medel mot finnar är att hvarje afton tvätta det angripna stället med en liten svamp, (naturligtvis fullkomligt ren) doppad i så hett vatten huden kan tåla. Huden får sedan torka af sig själf. Starka kryddor och sprithaltiga drycker böra undvikas af dem, som lida af finnar.

Tandläkare John V. Lindh-Hygrell, 17 Karolvägen 17. Praktiserar under sommarmånaderna vid Furusund. Allm. Tel.

Tandläkare Sjöquist 6 Sturegatan 6. Riks 4591. Allm. 5463. Rådfrågning 2-3.

Tandlök. Elias Widfond 25 Regeringsgatan 25. Träffas kl. 10-2 och 1/2 5-1/2 6 e. m. Plomb. och insättning af artificiella tänder.

Doktor J. Arvedsons Kurs i Sjukgymnastik, Massage och Pedagogisk gymnastik. medförl enligt kongl. maj:ts medgivande samma kompetens och rättigheter, som en kurs vid Gymnastiska Central-Institutet. Kursen 2-årig, börjar den 15 sept. Prospekt på begäran genom Dr J. Arvedson, adr. Strömsborg, Stockholm.

Damhårarbeten. Peruker, Benor, Flåtor, Lånkar m. m. i tusental. Insänd härprof så erhållas flera arbeten att välja på. Obs. Vi signera ej postpaket med »Hår». Herr och Fru E. MALMBERG, 58 Klarabergsgat. 58.

Angenäm verksamhet kan dam eller herre förskaffa sig genom inköp af ett första klassens pensionat, beläget vid Sveriges förnämsta vattenkurort. Huset har treliga rum med verandor till hvarje, elektrisk belysning samt vattenledning. Affären är upparbetad och välkött. Säljes med eller utan inventarier genom kronolänsman Edvin Lindby, adr. Norrköping.

Sundsvalls Enskilda Bank 2 A Kungsträdgårdsgatan 2 A. Sparkasseränta 4 proc.

På resor medföres fil. doktor P. Håkansson Salubrin af alla, som försökt det mot skoskaf, ömma fötter, sår, tryck, muskelförsträckningar, insektstyg, hudsjukdomar eller som lärt värdera det som toalettmiddel. OBS! Glöm icke att medtaga det flaskorna medföljande omslaget! Salubrin kan nu möjligen komma att behövas för något ändamål, hvarför ni icke förut behöft använda det, och då kan det vara nödigt genom beskriifningen, om Ni skall kunna begagna Salubrin på ändamålsenligt sätt. OBS! Mot användande af godtyckliga efterapningar varnas. Salubrin tillhandahålles i parfym-, speceri- och färgaffärer. Partilager hos Gejzer & Co., Stockholm.

Nya Lärarinneseminarium börjar den 10 sept. sitt 7:e läsår. Kursen 1- eller 2-årig. Lärarinnor för högre flick- och samskolor, småskolor och hem utexamineras. Afgångsbetyg från fullständig flickskola befriar från inträdesexamen. Främmande språken valfrja. Terminsavgift 100 kr. Prospekt på begäran. Anmälningar adresseras till undertecknad, Birgerjarlg. 35, Sthlm. ALMA DETTHOW. Träffas kl. 20 aug. dagl. kl. 12-1.

Lektor. Ett antal äldre årgångar realiserar till be tydligt nedsatta priser och erbjuda för dem som förut ej äga desamma, en billig, om växlande och lärarrik lektor. Mot insändande af nedannämnda belopp till Expeditionen af Idun, Stockholm, erhålles inom Sverige portofritt:

Idun 1892	2: 25
Idun 1893 (n:r 1 felas)	2: 25
Idun 1895 (julnumret oberäkadt)	2: 50
Idun 1896 (d:o d:o)	2: 50
Idun 1897 (d:o d:o)	3: -
Idun 1898 (med julnumret)	3: -
Idun 1899 (n:r 92 och julnumret slut)	3: -
Idun 1901 (med julnumret)	4: 50
Iduns julnummer 1894	0: 20
Iduns julnummer 1898	0: 50
Barngarderoben 1901 (12 nr)	1: 75
Kamraten 1894 (n:r 19 felas)	1: 25
Kamraten 1897 (» 18 »)	1: 25
Kamraten 1901	2: -

Exp. af Idun

Balls Syltburkar med metallock och gummiring Absolut lufttäta.
2 liters pr st. kr. 1: -
1 " " " " " " " 0: 70
1/2 " " " " " " " 0: 55
packade i duss. i lådan af hvarje storlek.
Sändes som efterkraft eller postförsökt från Göteborgs Bosättningsmagasin, 44 Östra Hamngatan 44, GÖTEBORG.

Prenumerera på IDUN Igelströmska helpensionen för flickor vid Persberg börjar d. 15 Sept. Undervisning meddelas i alla vanliga elementarskoleämnen, 3 språk och musik jämte alla slags handarbeten, glödrättning, träskärning och målning. Läget friskt och synnerligen naturskönt i den lifliga bergslagen, 1/2 mil från Filipstad. Pris 45 kr. i månaden för vivre och undervisning. Vidare meddelar Fru Anna Jison Igelström, föreståndarinnan.

Elever mottagas fortfarande i Örebro Väfskola NINA von ENGESTRÖM.

KNEIPP BADEN Vattenbad m. m. Elek. ljusb. Hetluftsb. (fr. 100° C.). Sandbad

Till ärade allmänheten! Härmed få meddela att vi i slutet af juli och början af augusti till våra rese- och platsagenter utsända vår nya välsorterade höst- och vinterkollektion, som innehåller kläden, manufakturerna, tricovaror m. m., allt endast nyheter för säsongen, hvarför vi bedja ärade allmänheten först genomse vårt storartade sortiment och de billiga priserna innan några uppköp göres. OBS! Ett mindre antal driftiga agenter antagas. Högaktingsfullt H. ASCH & Co. Engrosaffär, Stockholm.

LÄDIGA PLATSER. Lärarinna Undervisningsvan och energisk, önskas för tre barn, det äldsta, en flicka 14 år, en gosse 12 och en flicka 10 år. Vanl. skolämnen, språk, musik och handarbete. Svar till »Enkelt hem», Iduns exp. Lärarinna, undervisningsvan och anspråkslös, får plats från nästkommande 1 oktober i bättre familj på landet, om ansökan åtföljd af fotografi och referenser insändes under adress »K. G.», Husum. Den sökande bör kunna undervisa i vanliga skolämnen och fästes särskildt afseende vid förmåga att undervisa i musik och om möjligt sång. Eleverna äro två flickor om 12 å 13 år. Löneanspråket torde delgifvas samtigt med ansökan. För en ordentlig och pålitlig flicka, som vill åtaga sig att förestå ett ungarhus-håll på landet nära jernvägsstation, finnes plats nästa 24 okt. Uppgift om löneanspråk, rekommendationer och porträtt torde inlämnas till »B. L.», Iduns exp.

Anspråkslös ung flicka, som genomgått småskolesem, önskas till hösten att underv. 7-årig gosse. Skyndsamt svar till »M. O.», Kungsg. 16, Linköping. **Husföreståndarinnan,** bildad och musikalisk, fullt kompetent att på egen hand sköta ett hem, får plats nu genast i läkarfamilj på landet. Svar till »F. L.», Iduns exp. f. v. b. **Tvanne elevplatser** äro lediga vid abnormskolan Caroline v. Vegesacks minne å Karlsöv, Söder-tälje. **Skicklig landthushållerska** och van barnjungfru önskas till hösten. Stensnäs, Storsjö. Grefvinnan Stackelberg.

W. Andersson
St. Paulsgat. 34

Pellerin's Margarin
är bäst!

Moderna
Sommar-Sidentyger
direkt från fabriken franko och tullfritt till hemmet.

från 70 öre pr meter, äfvenså sidentyger af alla slag till brud-, sällskaps- & promenadtoiletter i största urval försända
E. Spinner & C:ie, Zürich
(f. d. J. Zürrer's sidentfabriker, grundl. 1825).

SPARA ÖGONEN!
Använd därför alltid
Barnängens Skrif- & Copiebläck
med dess milda, behagliga och för ögonen aldeles oskadliga färg!
OBS.! Juryns 1:sta Guldmedalj i Lübeck 1895. Guldmedalj i Bruxelles 1897. Det enda bläck, som erhöill Guldmedalj i Stockholm 1897. Guldmedalj på Världsutställningen i Paris 1900. OBS. Det enda icke franska bläck, som erhöill så högt pris.

Allm. tele 8 68, 47 35, 47 36.
Olaus Olssons Kolimport-Aktiebolag
etableradt i Stockholm 1880.
1:a Anthracit.
Hushållskol. Cokes. Briketter.
Rikstelefon: 1 79, 66 10.

Bankaktiebolaget
Stockholm—Öfre Norrland,
6 Drottninggatan 6.
Hushållräkning 4 %.
Kassafack till 15, 20, 25 kronor.

Göteborgs Enskilda Bank
Brunkebergstorg 12.
Sparkasseränta 4 proc.

Sparkasseräkning
4 proc. ränta.
Nordiska Kreditbanken
1 Drottninggatan 1
Mynttorget 4 Drottninggatan 102
Hornsgatan 52.

Banyuls Trilles.
Ett aptitgivande, magstärkande vin, afsedt för konvalescenter och svaga personer i allmänhet. Rekommenderadt af många hrr läkare.
Pris pr butelj kr. 3,50 hos
HÖGSTEDT & C:o,
Stockholm, 32 Regeringsgatan.

Begär alltid
Gräddmargarinet "ZENITH"
Guldmedalj i Gefle 1901. Högsta utmärkelse.

Första klass Privathotell
en och två trappor upp
8 Birger Jarls gatan (f. d. 10),
Stockholms förnämsta gata,
Rikstelefon 44 01. — Allm. Telefon 125 39.
Edla Carlsson.

STOCKHOLMS INTECKNINGS-GARANTI-AKTIEBOLAGS
BRAND- och DYRKFRIA
FÖRVARINGSHVALF
(öppna alla söckendagar kl. 1/2 10—4)
innehållande ca 1,650 st. skåpäck. Arlig hyra för fack, beroende af storleken, ifrån 15 kronor. Testamenten, gåfvobref och dylika handlingar emottagas till förvaring; äfvenledes emottagas värdepapper i öppet förvar.

Pallas Hotell
37 Klarabergsgatan 37
Rikstel. 44 83. Allm. Tel. 60 41.
Rekommenderar 30 väl möblerade rum, elektrisk belysning och utiödens alla bekvämligheter. Betjening möter vid alla tåg.
Knut Fagerström

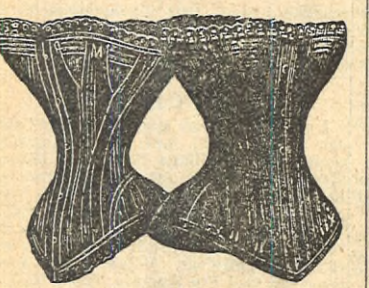
INTET GOLFDRAK
eller **SKUROS** mera om man använder
FORSHAGA
LINOLEUM
MATTOR

Kontant 700,000 kronor
fördelade i 10,066 vinster å
50,000, 10,000, 5,000, 1,000, 500, 100, 50 och 20 kr.
utlottas vid första dragningen den 1 Oktober 1902. Pris för lottsedel 10 kr., till landsorten mot insänd likvid vid hvarje rekvisition åtföljd af 40 öre (till rek. porto och dragningslista).
Rekommendera alltid värdeförsändelser.

Använd vid
Lackning af buteljer
Monténs Vaxlack
Finnes hos hrr specerihandlande.

Dramatiska Teaterns Lotteri,
Fredsgatan 32, Stockholm.

Guldmedalj i Gefle 1901
för
utmärkt grafisk konst
(illustrationstryck, litografi och kemigrafiska reproduktioner)
tillerkändes
IDUNS KUNGL. HOFBOKTRYCKERI

Gustaf Piehls Bryggeri-A.-B.
Stockholm 66 Götgatan 66 Stockholm
rekommanderar sina tillverkningar af:
Lager-Öl, Lager-Dricka
Pilsner-Öl, Iskällar-Dricka
samt såsom specialitet:
Pilsner-Dricka
Allm. telef. 36 56. Rikstel. 18.

GOTLANDS SOCKERSALTADE FÄRKÖTT,
veterinärkontrolleradt, verkligt delikat, säljes i fjärdingar å 25 kr. från Aktiebolaget Visby Exportslakteri och Konservfabrik, Visby.
OBS.! Orderna expedieras i den ordning de ingå.

Snörlifvet La Gracieuse.
Detta så mycket omtlyckta och för äldre, korpulenta personer rekommenderade snörlif, som förut endast har funnits hos Henric Labatt, finnes nu i stort lager hos undertecknad. Snörlifvet tillsändes, om lifvidden uppgifves.
Freja-Magasinet,
29 Drottninggatan 29,
STOCKHOLM.

För Husmödrar

Prenumerera å
Barngarderoben
alla mödrars ovärderliga skatt och daste åren till vuxen ålder, och åthjälpreda, som utkommer en gång följdt af en stor dubbelsidig månsterbilaga.
i månaden med ett 8-sidigt nummer, innehållande bortåt ett hundratal illustrationer öfver allt som hör till barnens dräkt, från de spä-
Pris för halft år
Kr. 1: 60.

Capsuloids
den angenämaste form af hastigt blodbildande järnmedicin (omsorgsfullt preparerade af friskt oxblod) och i förhållande till resultatet också den allra billigaste formen.
Till Capsuloid Company. Den 2 maj 1902.
För omkring ett år sedan var jag mycket blek, kände mig alltid trött och led rätt mycket af hufvudvärk, då jag var stadd i hastig tillväxt. Jag tog då in 5 askar Capsuloids och är nu rödblommig och befinner mig i alla afseenden utmärkt väl.
Astrid Olsen,
41, St. Kongensgade, Köpenhamn.
Capsuloids erhållas å alla apotek å kr 2,50 pr ask. Enda fabrik Capsuloid Company, 31 Snow Hill, London

Bäst, elegantast, modernast
är
Iduns Modetidning.
Prenumerera genast
i närmaste postkontor eller bokhandel för 2:dra kvartalet om Ni vill erhålla vårt lands innehållsrikaste modetidning.
Prenumerationspriset är för kvartal å planschupplagan **endast kr. 1.50**, å den andra upplagan **endast 1 krona.**

För Sömmerskor **För Sömmerskor**

För Husmödrar

Bästa Syltsocker.
Tanto Bitkross
(Hushålls-Socker)
finnes till salu hos de flesta Herrar Specerihandlande i Stockholm och Landsorten.